

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Σινυδρομή ἐν Ἑλλάδι ἑτ. δρ. 10. Ἐξάμ. δρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἑτ. φρ. χρ. 12. Ἐξάμ. φρ. 6. — Τιμὴ φύλλου λ. 30. Ἐξωτερ. λ. 50.

Ἐκδίδοται δις τοῦ μηνὸς τῇ 15 καὶ 30. — Γραφεῖον ἐν δδῷ Φιλελλήνων ἀριθ. 21.

ΑΘΗΝΑΙ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ 1891

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Ν. ΣΤΑΥΡΟΣ - Φ. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΕΤΟΣ Δ'. - ΑΡ. 2

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ

Ο διάδοχος τοῦ Ρουμουνικοῦ θρόνου.

Ε. ΒΑΚΑΡΕΣΚΟΥ

Κυρία τῆς τιμῆς τῆς βασιλ. τῆς Ρουμουνίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ : Τὸ γυφτόπουλο (διηγημα) ὑπὸ Μύτσου Χατσοπούλου. — "Ἄλλον ἀντ' ἄλλης (δραμάτιον δι' αἴθουσαν) ὑπὸ Ι. Πολέμην. — Ἡ ἀπάτη τοῦ Φαλληράνερ (ἀπόσπασμα) ὑπὸ Θ. Βενιζέλου. — Σταγόνες. — Δανάν (ποῖμα) ὑπὸ Δ. Μάργαρη. — Συζητήσεις. — Φερδινάνδος. — Ἐλένη Βακαρέσκου. — Ἐκστονταετηρὶς Μόζαρτ. — Δημοδείματα — Γράμματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ : Φερδινάνδος, διάδοχος τοῦ Ρουμουνικοῦ θρόνου. — Ε. Βακαρέσκου, κυρία τῆς τιμῆς τῆς βασιλίσσης τῆς Ρουμουνίας. — Εορταὶ ἐπὶ τῇ ἔκατονταετηρίδι τοῦ θανάτου τοῦ Μόζαρτ : Ὁ Μόζαρτ εἰς ἥλικιαν 11 ἐτῶν. — Ἡ οἰκία ἐν ᾧ ἐγεννήθη. — Ὁ Μόζαρτ εἰς ἥλικιαν 35 ἐτῶν. — Ὁ ἀνδριάς τοῦ Μόζαρτ. — Τὸ δωμάτιον τοῦ Μόζαρτ μεταβληθὲν εἰς μουσεῖον. — Ἡ οἰκία ἐν ᾧ συνέθεσε τὸν «Μαγικὸν αὐλῶν». — Ἡ σίκια ἐν ᾧ κατώκηδεν ὁ Μόζαρτ κατὰ τὰ πλεῖστα ἔτη τῆς νεοτύπτος του. — Καλλιτεχνία : Ρωμαϊων παρθένων ἀνάθημα. — Ἐλληνικαὶ τοποθεσίαι : Δεκέλεια (ἢ ἐξοχικὴ σπανίδις τοῦ Βασιλέως).

ΤΟ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟ

Διήγημα

Ὥτε πατέρα, οὗτε μάννα ἐγνώρισε
ἢ τὸν αὐτὸν τὸν κόδμον. Πῶς ἥρθε, ἀπὸ
ποῦ ἥρθε, κανεὶς δὲν τὸ πᾶντα. Τὸ
ἄλλα τὰ γυφτόπουλα τὸ λέγανε καὶ αὐτὸν
ἀδερφό τους, ηἱ δὲλες ηἱ γύφτισσες τὸ βύ-
ζαντινὸν γιὰ παιδί τους, οἱ δὲλοι οἱ γύφτοι
τὸ κλωτσοπατούσαν, καὶ τὸδεργαναν ξα-
γριωμένοι, σὰν ξεκλεψτώτανε κάθε τόσο
ἀπὸ τὸν ἄμονι, γιὰ νὰ πᾶντα πάιξῃ τὸ
μικρὸν φλογέρα του, ἐνῷ ἐκεῖνο ἐνυλοῦσε
σωριασμένο τὸ τὰ ποδάρια των κατατρο-
μαγμένο, μὲ τὰ κλαμένα μεγάλα ζαφει-
ρένια μάτια του, καρφωμένα μὲ πολὺ^{τρόπῳ} τὸν ἄγρια μορφὴν τους, καὶ τοὺς
παρακολοῦσε μὲ ξεψυχισμένη φωνήσα :

— "Ἄσε με νὰ βαρέσω λίγο, πατεράκη
μου!..."

— "Αλακατέ!.. αλακατέ!... τὸ
Θεός σου! τὸν Παναγιά σου!... ξεκουζαν
ἐκεῖνοι, καὶ τὸ δέργαναν, τὸ ποδοκυλοῦ-
σαν δίπλα τὸν ἄμονι, κ'έφυσοῦσε δάπε-
ρις τὰ φουσκωμένα ἀσκιά του, συμπάν-
τας τὴν φωτιά, βουβὸν καὶ δαλαδὸν ἀπὸ τὸν ἄδι-
άκοπο ξερὸ κτύπο τῶν σφυριῶν. Γύρω
του τὸν ἄλλα γυφτόπουλα - ἐπιδοῦσαν, ἐ-
πιδοῦσαν, ἔχθρευαν, ἐφώναζαν, ἀνάκα-
τα, μισόγυμνα, λασπωμένα, μὲ κατάμαυ-
ρες θωριές, ἐμπαιναν καβάλα τὸτε ψωρι-
σμένα γαϊδούρια των, ἔχτυπῶντο, ἔγι-
νονταν μαλλιά κουβάρι, ἔβαροῦσαν τοὺς
ζορνάδες των, ἐκτυποῦσαν τὰ νταού-
λια, ἔγιναν κ'έπωλοῦσαν τὸν χωριό
περουστιές καὶ τσιμπίδες, μαζὶ μὲ τές
μαννάδες των, ποῦ ἔδειχναν τὴν μοῖρα
τῶν λυγερῶν καὶ τῶν λεβέντηδων, ἐπί-
γιναν μεσάνυχτα κ'έκλεψταν ἀπὸ τὰ
κοτέσια τοῦ χωριοῦ δρνιθες, ἐπιδοῦσαν
κρυφὰ τὸ μποστάνια, ἐμάζωναν κρυφὰ
τὸ λιοστάσια τές πεσμένες ἐλλές, ἐμ-
παιναν τὸν ἄμπελια γιὰ σταφύλια, ἐτρε-
χαν νὰ κυνηγήσουν σκατζούχερους, ἐπί-
γιναν τὸ ποτάμι νὰ κάψουν καλάμια
γιὰ καλάθια, πτανε ἐλεύθερα νὰ κάνουν
ὅτι πθελαν, μονάχα αὐτὸν τὸ δυστυχισμέ-
νο ἐδυσοῦσε πάντα τὸν ἄμονι, κειμῶνα κα-
καῖρι κ'έρχονταν ἀπὸ πίσω τὸν ἄδερφον
του καὶ τὸ καβαλλίκευαν, τῶδεργαν ὅλοι,
ὅλοι τους, ἀπὸ τὸ μικρότερό τους τὸ μω-
ρό, ως τὸν μονόμματο τὸ γέρω - Δαιμόνα,
τὸ γέροντό τους αὐτόν, ποῦ ὅλο κά-
τι κ'έκρυφομορμούριζε τὸν ἄλλοις
γιὰ αὐτό, διαν ἐκάρφονε κατεπάνω του
— Θεέ μου! — τὸν τρομερή του ματιά,
μὲ τὸ μοναχό του, τὸ ὅλοστρόγγυλο μάτι,
ποῦ ἐλαμποκούσε σὰν ἀναμμένο κάρ-
βουνο τὸ πλάι τοῦ δακατεμμένου ἀδερ-
φοῦ του, μέσα τὸν καταμαυρισμένον δψι
του, τὸν καταζαρωμένον κεφαλή του,
κολλημένον χωρὶς λαιμὸν ἀπάνω τὸν καμ-
πουριασμένον κορμό του, ποῦ ἐστηριζότα-
νε σὲ διό ξεροκαλαμένια ποδάρια, κατά-
μαυρα, τριχωτά, ὀλόγυμνα.

Μονάχα τὸ βράδυ σὰν ἐσκόλαγαν ἀπὸ
τὴν δουλειά κ'ἐπήγιναν τὸν ταβέρνα-
τοῦ χωριοῦ νὰ μεθύσουν μαζὶ ὅλοι, ἀν-
τρες, γυναικες καὶ παιδιά, ἐξέφευγε, ἀγά-

λι ἀγάλια ἀπὸ τὸν συντρόφια τους, ἐ-
παιρόνε κρυφὰ τὴν κουμάτι ξερὸ φωμὶ^{μένον}
καὶ μὲ τὴν μικρὴν καλαμένια φλογέρα τοῦ
ἀποκάτω ἀπὸ τὸ καταλεφωμένο πουκαμι-
σάκι του, ἐπίγιανε περα τὸν ψηλὸν βρά-
χο τῆς ἀμμουδιᾶς, εκεῖ που ερχότανε κ'
εσπούσε τὸν μαλακὴ της στρῶσι ἀφρι-
σμένην ὑθάλασσα. "Ενιψε τότε τὰ χερά-
κια του ἐκεῖ τὸν κύματα, τὰ μαυρισμένα
χειράκια του, ποῦ μόνον ὑπὸ τῶν μαυ-
ριλα τοῦ ξεχωρίζεν απὸ ὅλο τὸ κατάλευκο
κορμό του, ἐπλενε τὸν ἄχνὸν πυροσωπάκι
του, ἐφιγχε τὸν μωρόφα, μωρόφα ὅπισω τὰ
μακρύα σγουρόξανθα μαλλάκια του, καὶ
μὲ καρφωμένα τὰ μεγάλα μάτια του κάτω
πρὸς τὸν ἄλιο ποῦ ἐδουτοῦσε κατακόκ-
κινος, φλογισμένος, μεγαλόδισκος μέσα
στὴν ὑθάλασσα, ἐρροκάνιζε τὸ φωμάκι του
γρήγωρα, γρήγωρα, καὶ ὑστερα φίγοντας
τὸν ὀλόγυρο του δειλιασμένες ματιές,
μπρώς τὸ παραμόνενε κάνα σκληρὸν ἀ-
δέρφι του, κάνας ἀγριος γύφτος, ἐξετρύ-
πονε μὲ τρεμουλιασμένα χέρια, μὲ πολ-
λὴ λακτάρα τὸν μικρὸν φλογέρα του ἀπὸ
τὸ λερὸ γουκαμισάκι του. Καὶ σὰν δὲν
ἔχανονταν ὀλόγυρά του ὅλον ἀπὸ τές
ἀνοικτὲς φτερούγες ποῦ ἀπλοναν τὸν ἄ-
δέρφο τὸν παραμόνενον τὸν γύφτων,
ἔκαε τὰ μικρὰ ποδοράκια του τὸν σπή-
θες ποῦ ἐσκορποῦσε τὸ φυσερό γύρω του,
καὶ πρόσμενε πάντα μὲ φλογερό καρδιο-
κτύπι, τὸ βραδυνό πέσιμο τοῦ ἄλιον,
σφίγγοντας ἀνυπόμονα τὸν φλογέρα του
ἀποκάτω ἀπὸ τὸ πουκαμισάκι του, ν' ἀ-
ναιδῆ τὸν κορυφὴν τὸν γάπαπμένου του
βράχου, καὶ νὰ χύσῃ δλη τὸν πίκρα τῆς
καρδούλας του μέσα τὸν παραμόνενον τοῦ
βράχου...

λιθάρια, μὲ τές βαριές, καὶ τῶδερναν,
φωνάζοντας ὅλοι μαζὶ, ἀγρια, ξαμάνιω-
μένα :

— 'Αλακατέ! αλακατέ! ποῦδου-
να μωρέ αφσκόπλασμα!... τὸ Θεός σου!
τὸν Παναγιά σου! νά!... νά!...

'Απὸ τὸ πολὺ τὸ ξύλο λίγο — λίγο εἶχε
καταντῆσε τὸν οὐρανό. 'Εφαινώτανε
μέσα τὸν θλιβερό ἐκείνην ζωὴν του, σὰν
ξένης χωρας φτωχικό λουλούδι, ἀνθισμέ-
νο μέσα σὲ πυκνά ἀγκάθια, κυττάζοντας
θλιβερὰ τον οὐρανό μὲ τὴν λιγη ζωὴν που
ἀπέμενε μέσα τὸν ζαφειρένια μάτια του.
"Είσουνε σὰν ἄχνο κεράκι ἀναμμένο ἐμ-
πύρος τὸν ἀφαννιασμένον εἰκόνισμα ἐρυμοκ-
καπισιοῦ. Κι' τὸ δλα τὰ πικρά του βάσανα,
τὸ δλα τὴν βασανισμένην αὐτὴν ζωὴν, ποῦ τὸ
ἐξέργασε ποιός ξέρει ποιά κακὴ ἀνθρώ-
πινη κολασί, ἔσκυψε καθημέρα τὸν ἄχνη
κεφαλὴν τοῦ τὸν στήθο του, καὶ πυσχο,
βουβό, μ' ἔνα δάκρυ τὸ μάτια, ἐψυσοῦ-
σε, ἐψυσοῦσε πάντα τὸν ἄμονι, παράδεργε
διλα τὸν σφυροκτύπιμα των γύφτων,
ἔκαε τὰ μικρὰ ποδοράκια του τὸν σπή-
θες ποῦ ἐσκορποῦσε τὸ φυσερό γύρω του,
καὶ πρόσμενε πάντα μὲ φλογερό καρδιο-
κτύπι, τὸ βραδυνό πέσιμο τοῦ ἄλιον,
σφίγγοντας ἀνυπόμονα τὸν φλογέρα του
ἀποκάτω ἀπὸ τὸ πουκαμισάκι του, ν' ἀ-
ναιδῆ τὸν κορυφὴν τὸν γάπαπμένου του
βράχου...

'Ο χειμῶνας ἥρθε βαρύς τὸν χωριό φυ-
πελλὰ ἀπὸ τές στέγες τῶν σπητιῶν λευκοί,
πυκνοί καπνοί ἀπλόνωνταν τὸν συγνε-
φιασμένο οὐρανό κάτω τὸν γῆν ἐφημιά,
νεκρωμάρα μεγάλην κάπου, κάπου μονα-
χά ξεμύτιζε κάνας χωριανδές κουκουλω-
μένος τὸν κάπα του. 'Η μέρες ἐκνασού-
σανε θλιβερές μὲ μια κατόπι τῆς ὅλης,
δηλαδὸν εἶχε καθῆψηλα τὸν σύγνεφά του,
τὸν νησὶ τὸ πλάκονε πάχνη κι' αντάρα βα-
θειά, καὶ δι βροτιᾶς ἐσάρονε τὰ ξερὰ φύλ-
λα τῶν δένδρων. 'Ερημιά καὶ νεκρωμάρα!
Τές νύχτες, τές ἀτέλειωτες νύχτες, μὲ σι-
γαδὴν κ' ἀφοστεφανωμένην θάλασσα, τό-
ρα εμούγκριζε μὲ τὰ ξαγρωμένα κύματα
τῆς, έπλεε δλη μέσα τὸν οὐρανό, πάλι,
πῶς γένεσε πάλι μέσα τὸν οὐρανόνος μένενα
μάτια του, καὶ ἔξαστοχοῦσε τότε δλα,
ἐκεῖ τὰ βάσανα τῆς πικραμένης ζωῆς του,
δλα τὰ κτυπάματα καὶ τὸν κατα-
φρόνεσι τῶν τυράννων του. Καὶ σὰν ἀπο-
χανώτανε δηλιος πέρα μακρὰ πρὸς τὸν
νησί, καὶ σὰν ἔτρεμοδεσμούσαν δλα ἔνα, σὰν
τὰ ἀτίμητα χρώματα τῆς δύσης, κ'έσκορ-
πιζότανε γύρω τὸ πρωτοσκότιδο τῆς νύ-
κτας τὸν γῆν, καὶ ἀναδρύζενε φωτεινά,
τῶν γενναίων κεφαλῶν δλα, ἔτρεμε
σὰν ἔτρεμοδεσμούσαν δλα ἔνας ζερά
κατά την κάπα του, καὶ δι βροτιᾶς ἐσάρο-
νε τὰ ξερὰ φύλλα τῶν δένδρων. 'Ερημιά καὶ νεκρωμάρα!
Τές νύχτες, τές ἀτέλειωτες νύχτες, μὲ σι-
γαδὴν κ' ἀφοστεφανωμένην θάλασσα, τό-
ρα εμούγκριζε μὲ τὰ ξαγρωμένα κύματα
τῆς, έπλεε δλη μέσα τὸν οὐρανό, πάλι,
πῶς γένεσε πάλι μέσα τὸν οὐρανόνος μένενα
μάτια του, καὶ ἔξαστοχοῦσε τότε δλα,
ἐκεῖ τὰ βάσανα τῆς πικραμένης ζωῆς του,
δλα τὰ κτυπάματα καὶ τὸν κατα-
φρόνεσι τῶν τυράννων του. Καὶ σὰν ἀπο-
χανώτανε δηλιος πέρα μακρὰ πρὸς τὸν
νησί, καὶ σὰν ἔτρεμοδεσμούσαν δλα ἔνα, σὰν
τὰ ἀτίμητα χρώματα τῆς δύσης, κ'έσκορ-
πιζότανε γύρω τὸ πρωτοσκότιδο τῆς νύ-
κτας τὸν γῆν, καὶ ἀναδρύζενε φωτεινά,
τῶν γενναίων κεφαλῶν δλα, ἔτρεμε
σὰν ἔτρεμοδεσμούσαν δλα ἔνας ζερά
κατά την κάπα του, καὶ δι βροτιᾶς ἐσάρο-
νε τὰ ξερὰ φύλλα τῶν δένδρων. 'Ερημιά καὶ νεκρωμάρα!

Καμμὶδ φορὰ σὰν ἔροιχνε δηλιος καμ-

μιὰ κρυφὴ του ἀκτίνα ψηλὰ ἀπό τὰ σύγνεφα, ποῦ τὸν ἔπνιγαν φουσκωμένα τριγύρω, κ' ἐγελοῦσε λιγάκι ὁ σκοτεινασμένος τόπος τοῦ χωριοῦ, κ' οἱ γύψοι ἐφεύγανε πέρα στὸ λόγκο μὲ τὰ ψηλὰ παλούκια τῶν νὰ βαρέσουν σκαντζουχέρους, ἐτρεχε κάτω στὸ βράχο τοῦ τρεμουλιασμένο, καταμαργογαλαζωγένο ὅλο, κι' αναβαίνοντας ἡς την κρυφὴν ξεσπούσε τόρα λυπτερά, λυπτερὰ τὸ πικρὸ παράπονό του σὲ πικροὺς σκοποὺς τῆς φλογέρας του. 'Απ' ὅλο τὸ κορμάκι του δὲν ἀπομεινε πειὰ παρὰ μιὰ θλιβερὴ σκιά· εἶχε γίνη πετσὶ καὶ κόκκαλα. Καὶ σᾶν τῷδερναν, ἀπὸ τὴν πολλὴν ξασθένη του, ἐπονοῦσε, ἐπονοῦσε πολὺ, πολὺ τόρα, κ' ἐφώναζε χωρὶς νὰ ξεφωνίζῃ τόσο, μὲ μιὰ σιγαλινὴ φωνήτσα, ποῦ ἔκλειε μέσα της βαθύτατο πόνο, ποῦ ξέσχιζε κατάκαρδα τὸν ἄνθρωπο. Τὰ μεγάλα ωραῖα μάτια του είχαν χαθῆ βαθειά, βαθειά, καταπονεμένα μέσα ἡς τὰ βλέφαρά των, καὶ ἡ ματιά τους ἐπεφτε δλόγυρα, ψηλὰ πρὸς τὸ μαυροντυμένον οὔρανό, μ' ἐλπίδα βοήθειας, ζητῶντας τοῦ κάκου ἀπ' ἑκεῖ ψηλά. Κι' αὐτοὶ οἱ παλιργυφτοὶ, οἱ τύραννοί του, τῶχαν γιὰ θάμμα πως ἔζουσε ἀκόμα ἔνα κορμὶ ἑκεῖ, ἔνα ἀφσκόπλασμα, ποῦ τοὺς ἔτρωγε χαράμι τὸ ψωμί, καὶ ξεσπούσανε τὴν ὁργὴν τους τὴν ἀγρια, συχνότερα τόρα ἡς τὸ ἄσαρκο κορμάκι του.

— Ἀλακατέ! ἀλακατέ! φλογέρα βαρῆς ἀκόμα, ἀρέ διάτανε!... τὸ Θεός σου!... τὴν Παναγιά σου!... νά!

Μιὰ νυχτιά, μεγάλη χειμωνιά εἶχε πλακώσῃ τὸ χωριό. Ἐχιόνις, ἐχιόνις ὅλη τὴν νύκτα, καὶ τὸ χιόνι ἐπήγαινε μὲ τὴν πτήξη στὸ χώμα. Τούς γύψοις τοὺς εἶχε θερίση βαθειά κατακόκκαλα ἡς τὸ μεδοῦλι τὸ κρύο, καὶ πρὶν νὰ φέξῃ ἀκόμα ἐφύγανε σᾶν τρελλοί, μὲ φορτωμένα τὰ γαϊδούρια τους, κουκουλωμένοι ὅλοι μ' ἔνα παληρογέραμο. Κατέβηκαν κάτω πρὸς τὴν χώρα ὅποιχε πειὸ πολὺ ἀπόγειο μονάχα τὸ μικρὸ γυφτόπουλο ἔλειπε ἀπὸ τ' ἀσκέρι τους. Ὁ γέρω - Δαίμονας τὸν ὄρα ποῦ ἐφόρτουνε ρίχνοντας ἀπὸ δυό, δυό μέσα ἡς τὰ καλάθια τὸ σκυλολόγι του, τ' ἀναζήτησε καὶ τῶκράξε κάνα διὺ δοφές μὲ τὴν βραχινὴ φωνὴν του, καὶ μὴν ἀκούοντας φωνὴν τριγύρω του, βλαστήμησε καμπόσο, κ' ἐκαβαλλίκεψε υστερα μὲ τρεμουλιασμένα ποδάρια στὸ γαϊδοῦρί του, βλαστημώντας ἀκόμα :

— Ἀλακατέ! ἀλακατέ! τ' ἀφδοκόπλασμα τοῦ διαδόλου!

Τὸ πρωὶ τὰ χωριατόπουλα ποῦ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ τὰ γύψικα, πηγαίνοντας ἡς τὸ σχολειό τους, ἐστάθηκαν πολλὴν ὄρα ἑκεῖ, τριγυρίζοντας ἔνα μικρὸν ὄχο, καὶ κυττάζοντας τρομασμένα, μὲ τ' αὐτιά τους χωμένα ἡς τές σκούψιες των, μὲ τὰ χέρια

τοὺς βαλμένα μέσα ἡς τές μικρὲς καπότες των, μὲ τοὺς πανένιοις ἡγεινάς των κρεμασμένους ἡστὸ πλευρὴ των.

Τὸ γιγκό γυφτόπουλο εἶχε πεθάνη!... Ἡτανε ἔπλα ἑκεῖ καταγαλαζωμένο, ἔνδιασμένο, μὲ τὰ μικρὰ χεράκια του σταυρωμένος τὸ γυμνὸ καταμελανιασμένο στῆνος του. Γύρω του ἡ ἑξοχὴ ὅλη, τὸ χωριό δλόκαρπο μὲ τὰ γυμνὰ δένδρα του, ὁ κάμπος, ὁ λόγκος, τὰ βουνά, ελαυνοπούσαν. ἐγελοῦσαν ὅλα, λευκά, κάτασπρα. Κ' ἡ θαλασσα ἐγελοῦσε κι' αὐτὴ φιλιωντας ἡμερομένη κάτω μὲ τὰ κυματάκια της τὸ βράχο περιδουσμένο ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ χειμωνιάτικου ἥλιου, ποῦ ἀστραφτε ψηλὰ ἡς τὸ γελαστό, στὸν ἔστερο οὐρανό... Γύρω, γύρω τὸ μικρὸ κορμάκι του, τὸ χιόνι τῆς νύκτας τὸ τύλιγε νεκρικά, νεκρικά, σᾶν κρύο σάβανο, καὶ τα ζαφειρένια ἀνοικτὰ μάτια του, ἔλεγες πως είχαν ζωὴν ἀκόμα μέσα τους, γυρισμένα κατω πρὸς τὸ θαλασσοδαρμένο βράχο... Κανεὶς, κανεὶς, τίποτε, τίποτε, δὲν ἐπονοῦσε γιὰ τὸ φτωχὸ παΐδακι, ποῦ κι' αὐτοὶ οἱ τύραννοί του τῶχαν ἀφήση ἑκεῖ παραριγμένο μονάχα μιὰ μικρὴ καλαμένια φλογέρα, ριγμένη ἑκεῖ ἡστὸ πλάτους, σαβανωμένη μὲ χιόνι κι' αὐτὴ, εἶχε συντριψτῇ δὲ δυό κομμάτια!..

ΜΗΤΣΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΛΛΗ ΑΝΤΙ ΑΛΛΗΣ

DRAMATION ΔΙ' ΑΙΘΟΥΣΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΡΙΑ, ζήρη	—	ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΕΛΕΝΗ	—	ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ
Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις — ἐποκὴ σύγχρονος.		

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Αἴθουσα ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Μαρίας. Εἰς τὸ βάθος ἀνακλιντρον, πρὸ αὐτοῦ μικρὰ στρογγύλη τράπεζα καὶ ἐπὶ αὐτῆς λάμπα ἀνημένη· δεξιῇ καὶ ἀριστερῇ ἐδώλια, ἐπὶ τοῦ τοίχου μέγα κάτωπτρον, εικόνες, κεντήματα. Εἰς τὸ βάθος παρὰ τὸ ἀνακλιντρον θύρα καὶ δεξιῇ ἐπέρει. Ἡ Μαρία κάθηται ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντρου μὲ ἀνοικτὸν βιβλίον ἀνὰ χειρας· ἔχωθεν τῆς σκηνῆς διέργεται μουσικὴ συμφωνία μὲ μανδολίνη καὶ κιθάρας· ή συμφωνία παρέρχεται· ή Μαρία σκέπτεται πρὸς στιγμήν, εἶτα ἔπειτε τὸ βιβλίον ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντρου.

Μαρία. Καὶ δημως δὲν εἶνε εὔτυχες αὐτοὶ (μετά τινα σιγήν). Μπάι καὶ διατί σχι; ἐπειδὴ φαντάζομαι τὴν εὔτυχιαν διαφορετικά, πρέπει δῆλος ὁ κόσμος νὰ σκέπτεται δύως σκέπτομαι ἐγώ; αὐτὸ δύνομάζεται ἐγωὶσμός. "Αλλως τε ἡ εὔτυχια δὲν εἶνε ἀπόλυτος. (μετά τινα σκέψην) "Αλλὰ καὶ τι εἶνε ἡ εὔτυχια;... Τὰ πλούτη;... ἐγνώρισα πλούσιους, οἱ δηποῖοι θὰ ἐδίδονται δῆλον τὴν περιουσίαν τῶν διὰ ν' ἀγοράσουν τὴν εὔτυχιαν... "Η δόξα;.. συνειθίζεται τόσον γρήγωρα!... "Ο ἔρως;...

ἀκολούθεῖται ἀπὸ τόδους πόθους, οἱ ὄποιοι, δταν ἐκπληρούνται, ἐπιφέρουν τὸν κόρον. Καὶ δημως οἱ πόθοι εἶνε ἀνεξάντλοτοι ὁ ἔνας γεννᾶ τὸν ἄλλον καὶ οὕτως ἡ εὔτυχια εἰς τὸν ἔρωτα εἰνες διορκεῖται. (μετά τινα σιγήν) "Δεν ἥρχετο ὁ Στέφανος ἀπόψε; καθόλου ἀπιθανον· ἔχει τρεῖς ἡμέρας νὰ ἔλθῃ καὶ... (μετά τινα σιγήν). Τι περιέργος χαρακτήρ! νὰ μ' ἀγαπᾶ δύο δύο δλόκαρπα ἐπη, νὰ μὲ βλέπῃ σχεδόν καθ' ἡμέραν καὶ δημως νὰ μὴ τολμᾷ νὰ μοῦ εἰπῃ τίποτε. Διόλου παρδένενον νὰ μὴ ἔχῃ ἀκόμη ἐννοοῦσει πῶς τὸν ἀγαπῶ κ' ἐγώ. (μετά τινα σιγήν) Τὸν ἀγαπῶ; δὲν εἰξεύρω· ἔρχονται στιγμαὶ ποῦ νομίζω πῶς ἀπατῶμαι, καὶ ἔρχονται πάλιν στιγμαὶ ποῦ θὰ ἐδιδον δὲν εἰξεύρω τί, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὸν ἔδω. Μοῦ ἀρέσει ἡ μελαγχολία του, ἡ σιωπὴ του· ἔχει κάτι σκέψεις ἀλλοκότους, φαντάζεται τὸν κόσμον διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ζῆ δημως ὀνειρεύεται. (μετά τινα σιγήν) "Αλλὰ μητῶς κ' ἐγώ δὲν ζῶ δύος δημως ὀνειρεύομαι; (Σκέπτεται ἐπὶ τινας στιγμας, εἶτα λαμβάνει καὶ πάλιν τὸ βιβλίον της καὶ ἀναγινώσκει. Εισερχεται ἡ ὑπηρετρια).

"Την πρέπει τρια. Ο κύριος Στέφανος. Μαρία. (ταραχθείσα) "Ἄς ἔλθη. (ἡ δημωρείται) Εἶχον τόσον πεποιθησίν πῶς θὰ ἥρχετο! τὰ προαισθήματα μου δὲν μ' ἐγέλασαν ποτέ.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Εἰσέρχεται ὁ Στέφανος μελαγχολικός, μὲ τὸν πῖλον ανα γείρας.

Σ τέ φανος. (ὑποκλίνων) Κυρία Μαρία...

Μαρία. Καλὴ σπέρα σας, κύριε Στέφανε: έχω τρεῖς ἡμέρας νὰ σᾶς ἔδω, μ' ἐδυσμονήσατε;

Σ τέ φανος. Είχα τόσας ἐργασίας! Νὰ τρέχῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ πρωὶ ἔως τὸ βράδυ...

Μαρία. Καθηδατε σᾶς παρακαλῶ... ἀφοῦ μάλιστα τρέχετε ἀπὸ τὸ πρωὶ ἔως τὸ βράδυ.

Σ τέ φανος. Εμάνθανα δημως δητε σκηνά.

Μαρία. Απὸ τὰς ἐφημερίδας;

Σ τέ φανος. Απὸ τὴν κυρίαν Ελένην.

Μαρία. (γελώσα) Τὸ ἔδων κάμνει... Εβλέπετε λοιπὸν συχνὰ τὴν κυρίαν Ελένην;

Σ τέ φανος. Τὴν εἶδα χθές· σᾶς εἶχε ιδει, μοῦ εἶπε, τὴν πρωτεραίαν.

Μαρία. Ναι, πτο προχθες τὸ βράδυ ἐδῶ. Δὲν σᾶς ἀνήγγειλε τοὺς ἀρραβώνας της;

Σ τέ φανος. (μελαγχολικῶς) "Οχι.

Μαρία. "Οχι; πῶς τῶλαθε. Δὲν θὰ δηχουν, φαίνεται, τελειώσει ὁριστικῶς.

Σ τέ φανος. Τὸ ἔμαθα δημως.

Μαρία. Απὸ κάμψιαν φίλην της, δὲν ἀμφιδάλλω. "Η Ελένην έχει τὸ προτέρομα νὰ μὴ κρύπτη τίποτε. Τὸ θεωρεῖτε προτέρομα αὐτό; (ὁ Στέφανος σιωπᾷ στενοχωρη-

μένις). "Εχετε δίκαιον" άπόψε προχισα την κακογλωσσιά. Λοιπόν δὲν σᾶς είπε τι ποτε;

Στέφανος. "Οχι! Εμαθα δυως κ' έγω διτι είνε ακόμη υπό σκέψιν και διτι γίνεται μεγάλη συζήτησις περὶ τῆς προικός.

Μαρία. Είξεύρετε, βλέπω, περισσότερα από μένα. 'Αλλ' ας είνε, ας άλλαξω μεν δύμιλιαν: Είπετε μου πρώτον τα νέα σας.

Στέφανος. Τα νέα μου.. σᾶς τα είπον.

Μαρία. Τι, οι αρραβώνες της 'Ελενης; αυτοὺς τοὺς ἔγνωριζον από προχθές. (ὁ Στέφανος; σ.ωπά) Άπόψε δὲν σᾶς έννοω· είσθε χλωμός, μήπως υποφέρετε;

Στέφανος. Θά είνε ίδως από την ἀγρυπνίαν· δὲν έκοιμηθηκα δλην την νύκτα χθές.

Μαρία. Ποῦ ήσθε; εἰς κανένα χορόν;

Στέφανος. Κάθε άλλο· ήμην εἰς τὸ κρεβάτι μου από τὰς δέκα.

Μαρία. Τι είχετε λοιπόν;

Στέφανος. Δὲν είμπορούσα νὰ κοιμηθῶ.

Μαρία. Θὰ είχετε βεβαίως κάποιον λόγον διὰ νὰ μὴ είμπορεῖτε νὰ κοιμηθῆτε.

Στέφανος. 'Υποθέτω.

Μαρία. Δὲν είσθε βέβαιος; Και δὲν είνε δυνατόν νὰ μάθω αὐτὸν τὸν κάποιον λόγον; (ὁ Στέφανος; λαμβάνει τὸ βέβιον και προσποιεῖται διὰ αναγνώστει.) "Η Μαρία, κατ' ίδιαν" "Αν είξευρε πῶς κ' έγω ἀγρυπνοῦσα χθές την νύκτα! (τῷ Στέφανῳ) Δὲν θὰ μοῦ εἴπητε ἐπὶ τέλους τὸν αἰτίαν τῆς ἀγρυπνίας σας;

Στέφανος. Κυρία Μαρία, δὲν είξεύρετε πόσον είμαι δυστυχής!

Μαρία. (μετ' ἀπορίας) Δυστυχής;

Στέφανος. Μή γελάτε, κυρία Μαρία.

Μαρία. Δὲν γελῶ καθόλου· δὲν βλέπω δυως διατι είσθε δυστυχής.

Στέφανος. Δὲν ἐνοίησατε από τόσον καιρὸν διὰτι ἔχω κάτι τι, τὸ ὄποιον κρύπτω από δλον τὸν κόσμον; ξένα δνεύρων, μίαν ἐλπίδα, ξένα σκοπὸν εἰς τὸν βίον μου;

Μαρία. "Ένα σκοπὸν εἰς τὸν βίον σας: πῶς ήτο δυνατόν νὰ μὴ τὸ ἐννοήσω, ἀλιοῦ ἔδλεπον πόσον εἰργάζεσθε και πόσης μελέτας και πόσους κόπους κατεβάλλετε διὰ νὰ φέρετε εἰς αὐτὸν τὸν σκοπόν;

Στέφανος. Και τὸν σκοπόν μου αὐτόν;

Μαρία. Δὲν τὸν γνωρίζω· ύποθέτω δυως διὰτι τὸ δνεύρον σας είνε ή δόξα.

Στέφανος. 'Η δόξα; κάθε άλλο. 'Ιδως μ' εὐκόλυνεν εἰς τὸν σκοπόν μου ή δόξα, άλλα τὸ δνεύρον μου είνε πολὺ εύγενέστερον: ἀγαπῶ.

Μαρία. Και αὐτὸν τὸ είχον ἐννοήσει: ήμεις αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες, βλέπετε, ἀντιλαμβανόμεθα μὲ τὴν καρδίαν μας, διτι σεῖς οι εύτυχεῖς ἀνδρες ἀντιλαμβάνεσθε μὲ τὸ λογικόν σας· και δὲν ἀρνοῦμαι διὰ τὸ λογικὸν βλέπει καλλίτερον, άλλα και σεῖς δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῆτε διὰ τὴν καρδίαν βλέπει ταχύτερον. Και είξεύρετε διατι; διότι οι ἀνδρες ἔχουν τὴν καρδίαν εἰς τὸ πνεῦμα των, ἐνῷ ήμεις ἔχουμεν τὸ πνεῦμα εἰς τὴν καρδίαν μας.

Στέφανος. Ναι, κυρία Μαρία, ἔχετε νὰ ὑπανδρευθῆ ἀλλον ἐνῷ εἶχεν ἐννοήσει διὰ τὴν ήγάπων.

Μαρία. Τι είχει να κάμη; ἀφοῦ δὲν τῆς είπετε τίποτε. ἀφοῦ δὲν σᾶς είχεν υποσχεθῆ τίποτε ἐκείνη... Τις οἰδε! πιθανὸν νὰ μὴ ἐννοῇ διὰ τὴν ἀγαπᾶτε, η, και ἀν τὸ ἐννοῇ, πιθανὸν νὰ μὴ σᾶς ήγάπησαν.

Στέφανος. Ήγαπήσατε ποτέ, κυρία Μαρία;

Μαρία. "Αν ήγάπησα; τι σημαίνει αὐτὴν ἡ ἐρώτησίσας σας:

Στέφανος. "Ω! συγγνώμην, δὲν είχευρω τὶ λέγω. 'Αλλα... δὲν είμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσον είμαι ταραχμένος αὐτὴν τὴν στιγμὴν! "Έχω δύο ἡγέρας ποῦ δὲν είξευρω ποῦ εὔρισκομαι, ποῦ δὲν είξευρω τὶ κάμνω. Δὲν φαντάζεσθε τι φοβερὸν είνε νὰ ζῇ κανεὶς και νὰ συνοδεύῃ τὰς ἐλπίδας του νεκρὸς εἰς τὸν τάφον των!"

Μαρία. 'Αλλὰ δὲν μοῦ είπετε διὰ τὴν ἀγαπᾶτε; Ηώς λοιπόν είνε δυνατὸν ν' ἀγαπᾶτε και συγχρόνως νὰ μὴν ἐλπίζῃ; 'Ο έρως και ἡ ἐλπὶς είνε σχεδόν συνώνυμα. 'Έγω τούλαχιστον νομίζω πῶς δταν κανεὶς ἀγαπᾶ είνε ἀδύνατον εἰς τὸ βάθος τῆς ἀγαπῆς του νὰ μὴν ὑπάρχῃ ή ιδέα διὰ τὴν ἀνταγαπᾶται ή τούλαχιστον ή ἀγαπῆ διὰ τὴν ἀνταγαπηθῆ.

Στέφανος. "Εως προχθές είχον κ' έγω αὐτὴν τὴν ἐλπίδα.

Μαρία. (Κατ' ίδιαν) "Εως προχθές; τι τοῦ ἔκαμα και ἀπνηπάσθη; (τῷ Στέφανῳ) Καλά, και είξεύρει ἐκείνη διὰ τὴν ἀγαπᾶτε:

Στέφανος. Δὲν τῆς τὸ είπον ποτέ.

Μαρία. Δὲν σᾶς ἐνόποτεν δυως;

Στέφανος. "Ω! βεβαίως μ' ἔχει ἐννοήσει· και πολὺ μάλιστα πεπεισμένος διὰ την μυμερίζεται τὸ αἰσθημά μου· απὸ προχθές δυως...

Μαρία. (Κατ' ίδιαν) 'Απὸ προχθές, πάλιν απὸ προχθές... (τῷ Στέφανῳ) Δοκιμάστε ἐπὶ τέλους νὰ τῆς τὸ είπητε· τις οἰδε! είμπορεῖ νὰ σᾶς ἀγαπᾶ κ' ἐκείνη, είμπορεῖ ἐν ἀγνοίᾳ της νὰ είπεν νὰ εἴπηε μάλιστα πεπεισμένος διὰ την μυμερίζεται της αἰσθημάς της...

Στέφανος. 'Εν ἀγνοίᾳ της; ἐν ἀγνοίᾳ της λοιπόν τηρραδωνίσθη;

Μαρία. (ἀντιρράσσεις ἔκπληκτος) 'Ηρραδωνίσθη;

Στέφανος. "Εχετε δίκαιον ν' ἀπορεῖτε, διότι δὲν σᾶς είπον ποτὲ διὰ τὴν ἀγαπᾶ τὴν ἐδέννη.

Μαρία. Τὴν ἐδέννη;

Στέφανος. Ναι, σᾶς τὸ ἔκρυπτον, τὸ ἔκρυπτον απὸ δλον τὸν κόσμον, δὲν πηθελον νὰ τὸ γνωρίζῃ οὐτε αὐτὴν ή ιδία. Είχον πλάσει ἐν δνεύρον και πολὺ μάλιστα πεπεισμένος διὰ την μυμερίζεται της αἰσθημάς της...

Στέφανος. "Εχετε δίκαιον ν' ἀπορεῖτε ποτὲ διὰ τὴν ἀγαπᾶ τὴν ἐδέννη.

Μαρία. Διατι;

Στέφανος. Διότι οὐτε θέλω, οὐτε τολμῶ.

Μαρία. Δὲν τολμάτε; γράψατε της τότε.

Στέφανος. Νὰ τῆς γράψω, είπετε;

Και ἀν δὲν μὲ ήγάπησε ποτέ; ἀν είνε αἰποφασισμένη νὰ ὑπανδρευθῆ αὐτόν; νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιστολήν μου και νὰ τὴν ἐπιδείκνυῃ ἐγωιστικῶς εἰς τὸν σύζυγόν της,

εἰς τὰς φίδιας της... και νὰ γελοῦν διὰ λογαριασμόν μου... ποτέ!

Μαρία. Νομίζετε διὰτι είνε ικανή η

της Εδέννη νὰ γελᾷ μὲ τὸ αἰσθημά, τὸ δόποιον σᾶς ἀνέπνευσε; Τότε λοιπόν πῶς τὴν ήγαπήσατε, χωρὶς νὰ γνωρίζετε προηγουμένως τὸν χαρακτῆρα της;

Στέφ. "Α! δχι, ή Ελένη δὲν θὰ καταδεχθῇ ποτὲ νὰ ἔξευτελίσῃ τὸν ἔρωτά μου· ἀλλὰ νὰ τῆς γράψω... ἀδύνατον.

Μαρία. Τότε νὰ τῆς τὸ εἶπητε.

Στέφανος. 'Αδύνατον· ἑδοκίμασα πολλάκις, δὲ μάλιστα ἥλπιζα, δὲ τὸ πῦν σχεδὸν βέβαιος, καὶ δύμα δὲν κατώρθωσα νὰ τῆς εἴπω σύτε μίαν λέξιν.

Μαρία. Θέλετε νὰ τῆς τὸ εἴπω ἐγώ;

Στέφανος. Πῶς;

Μαρία. 'Αφοῦ δεῖς δὲν τολμᾶτε...

Στέφανος. Καὶ ἀπόθασίζετε νὰ τῆς τὸ εἶπητε δεῖς;

Μαρία. (Κατ' ᾗδιαν) "Αν εἰξευρε τὶ θυσίαν κάμω! (ῷ Στέφανο) "Ας δοκιμάσωμεν.

Στέφ. "Ω! Κυρία Μαρία, θὰ σᾶς είμαι εὐγνώμων, θὰ σᾶς χρεωστῷ τὴν εὔτιχίαν μου.

Μαρία. "Οχι δά τόδον τραγικά. 'Απόψε θὰ ἔλθῃ ἡ Ελένη, μοῦ τὸ ὑπερόχθητο τούλαχιστον, καὶ πιστεύω ὅπου καὶ ἀν εἰνε... Δὲν θὰ θέλετε ὑποθέτω νὰ συναντηθῆτε μαζῆ της, ἀφοῦ μάλιστα πρόκειται νὰ ὅμιλόσωμεν διὰ σᾶς.

Στέφ. Βεβαίως δχι. Μά...ἀν δὲν θελήσῃ;

Μαρία. "Λν δὲν θελήσῃ δὲν θὰ τὸ γνωρίζῃ κανεὶς δλλος ἀπὸ αὐτὴν καὶ ἀπὸ εμέ· θὰ τῆς ζπτίσω τὸν λόγον τῆς τιμῆς της νὰ τὸ κρατήσῃ μυστικόν. Καὶ τὸ κάτω, κάτω τῆς γραφῆς...

'Ανοιγει ἡ θύρα καὶ εἰσέρχεται ἡ

γη πηρέτρια. 'Η κυρία Ελένη. (Ο Στέφανος ταράσσεται).

Μαρία. Καλά ἀν σ' ἔρωτήνη, εἰπέ της πως είμαι μόνη. (ἡ ὑπηρετρια ἔξερχεται) 'Ίδοι, φυγετε απ' αὐτὴν τὴν θύραν· θὰ εὑρετε τὴν κλιμακα τῆς ὑπηρεσίας...

Στέφανος (παρακλητικῶς). Κυρία Μαρία, θὰ προσπαθήσετε;;.

Μαρία. "Εχετε τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου· καλὴν νύκτα σας, αὔριον τὸ πρωὶ σᾶς περιμένω. (ῷ Στέφανος ἔξερχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΓΗ.

Μαρία. 'Ελένη ισερχομένη

Μαρία. Διατὶ πργοσες τόδον;

Ελένη (εύθυμος) Καλὴ σπέρα. "Ηργησα; (ἔξαγε τὸ ὄρολόγιον της) ἐννέα καὶ δέκα. Τὶ διαδάσεις ἔκει; (λαρσάνει τὸ ἐπί της τραπέζης ριβλον) Ούψ! δὲν ἐβαρέθηκες τὰ βιβλία;

Μαρία. Τὶ θελεις νὰ κάμω δταν είμαι μόνη; ἔνα ἔξυπνον βιβλίον είνε μία ἔξυπνη συντροφιά.

Ελένη. 'Εγώ, τι νὰ θου πῶ, στενοχωροῦμαι φρικτὰ δταν ἔχω βιβλίον εἰς τὸ χέρι μου· ἐπειτα, είμαι καιδίγιον μύωψ..

Μαρία. Μύωψ; ἀπὸ πότε; αφότου τὰ γυαλιά ἔγιναν τῆς μόδας, ὑποθέτω.

Ελένη. 'Η ἀλήθεια είνε δτι τὰ γυαλιά μοῦ πηγαίνουν θαυμάσια (φορει τὰ δισπτράτης) αἵ; δὲν είνε ἀλήθεια; (τρεχει πρός τὸν καθρεπτην).

Μαρία. (κατ' ᾗδιαν) Δυστυχῆ Στέφανε! (ῷ Ελένη) Εἰπέ μου ἐπὶ τέλους, ἐτελείωσαν οἱ ἀρραβωνες σου;

Ελένη. Σχεδόν· είνε καθ' ὅλα σύμφωνοι· ὑπάρχει ἀκόμη μία μικρὰ διαφορὰ διὰ τὸ κτῆμα τῆς Κηφισιστᾶς, ἀλλά... ὅ μπαμπᾶς θὰ ἐνδώσῃ ἐπὶ τέλους· μ' ἀγαπᾶ τόδον πολὺ!

Μαρία. Ποίος;

Ελένη. 'Ο μπαμπᾶς.

Μαρία. "Α! ἐνδύμια ὁ κύριος Σωρειάδης.

Ελένη. 'Ο κύριος Σωρειάδης; δχ! δὲν είμ-

πορεῖς νὰ φαντασθῆς τὶ καλὸς ποῦ είνε! ἔχει κατὶ τὶ ἀριστοκρατικὸν ἐπάνω του.

Μαρία. Μὰ νομίζω πῶς δὲν τὸν ἐγνώρισες ἀκόμη

Ἐλένη Πῶς δὲν τὸν ἐγνώρισα! ἦτο χθὲς εἰς τὸ σπίτι.

Μαρία. Καὶ μὲ μίαν φοράν ποῦ τὸν εἰδες...

Ἐλένη Π. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἴδῃ κανεὶς ἔνα ἀνθρώπον διὰ νὰ τὸν συμπαθήσῃ καὶ διὰ νὰ ἐννοήσῃ ἀν είνε καλὸς ἢ δχι;

Μαρία. 'Εγώ νομίζω πῶς δὲν ἀρκεῖ δὲν ἐγώ διὰ τὸν κύριον Σωρειάδην, δὲν ἀμφιθάλλω πῶς θὰ είνε καλὸς· ἀλλὰ δὲν ἀποφαίνομαι ποτὲ δι' ἔνα ἀνθρώπον, ἀν δὲν τὸν γνωρίσω καπως.

Ἐλένη Π. Θὰ τὸν γνωρίσῃς καὶ θὰ ἴδης πῶς ἔχω δικαιον.

Μαρία. Σοῦ εἴπα δτι δὲν ἀμφιθάλλω καθόλου· διὰ νὰ τὸν ἐκλέξῃ ὁ μπαμπᾶς σου θὰ τὸν ἐγνώριζε βεβαίως.

Ἐλένη Π. "Οχι αὐτὸς ἐλειπε· μόλις

ἔχει διάγους μῆνας ποῦ ηλθεν· ἦτο εἰς τὸν Βραΐλαν, εἰς τὴν θύραν· θύραν· ποτὲ διέμπορος ξέρεις.

Μαρία. Θὰ ἔχετε δμως πληροφορίας.

Ἐλένη Π. "Ω! πολλάς· πρέπει νὰ ἔχῃ

ἐνὸς ἐκατομμυρίου περιουσίαν.

Μαρία. 'Υποθέτω δτι διὰ πληροφορίαις σας δὲν περιωρίσθησαν έως ἐδώ,

Ἐλένη Π. Τι; θελεις νὰ πλουσιώθερος;

Μαρία. Δὲν ἐννοω αὐτό· υέλω νὰ είπω δτι αἱ πληροφορίαις σας δὲν ἀφοροῦν μονον τὸν περιουσίαν του.

Ἐλένη Π. 'Ο μπαγιας λέγει πως ἔνας νέος δια να κατορθωμῇ να καμψ μίαν τὸδον μεγάλην περιουσίαν είνε αδύνατον νὰ μήν ἔχῃ καὶ χίλια ἀλλὰ προτερήματα.

Μαρία. Και είνε πολὺ νέος ὁ κύριος Σωρειάδης;

Ἐλένη Π. Θὰ είνε ως τριάντα πέντε, τριάντα δκτω ἐτῶν.

Μαρία. "Α! νεωτατος. (κατ' ᾗδιαν) 'Η ηλικία είνε δπως ὁ προυπολογισμός· δλλοι τὴν βγάζουν μὲ περιέσευμα καὶ δλλοι μὲ ἀλλειμα. (ῷ Ελένη) Και εύμορφος;

Ἐλένη Π. "Ω! ναι, εύμορφος.

Μαρία. Και ανεπτυγμένος, βέβαια.

Ἐλένη. 'Ομιλει ώραια τὰ γαλλικά· ἀφοῦ σου δεγχ φτιεγμένην τὸν τὸν Εύρωπην.

Μαρία. 'Ελένη, θελεια νὰ ὅμιλόσωμεν σοδαρότερον καπως διὰ μίαν υπόθεσιν, ἢ ὅποια δὲν ἐνδιαφέρει πολὺ.

Ἐλένη Π. 'Εμένα;

Μαρία. Ναι· ἀλλ ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ ἀπαντηης ειδικρινως.

Ἐλένη Π. Δὲν πιστεύω ν' ἀμφιθάλλως.

Μαρία. 'Υποθέτω δτι δὲν ἀγαπᾶς ἀκόμη τὸν κύριον Σωρειάδην, ἀφοῦ τὸν εἰδες μονον μίαν φοράν.

Ἐλένη Π. Τι ἐννοεις δτι τὸν ἀγαπῶ;

Μαρία. 'Υποθέτω διλαδην δτι δὲν εῖαι διέμπορος ειδικρινως.

Ἐλένη Π. Δὲν σημαίνει τα προγράμματα τοῦ θεάτρου;

Μαρία. Τι ηθελεις δοιπόν να ἔκαμψα;

Μαρία. Νά του έμενες πιστή.

Ἐλένη Π. Εἰς τι; μηπως τον ηγάπημα ἐγώ;

Μαρία. Τότε νὰ τοῦ έδιδεις τὸν ἔρωτά του.

Ἐλένη Π. Αύτην τὴν στιγμὴν μοῦ φαινεια διλαδην τι φροκύρηξ, τόδον μαλλον καθόδον τὴν αποστρέψεις, οι δοιοι τοιχοκολλοῦν τα προγράμματα τοῦ θεάτρου.

Ἐλένη Π. Τι ηθελεις δοιπόν να ἔκαμψα;

Μαρία. Μη παραξήγησες.

Ἐλένη Π. Καθόλου· είπες πρόηγουμένως δτι και αι δύο μας ειμεθα γυναικες και δτι εννοεις θαυμάσια η μία την δλλην μας. Ο Στέφανος δεν είνε· απεκεινος, οι δοιοι τοιχοκολλοῦν τα προγράμματα τοῦ θεάτρου.

Μαρία. Μη παραξήγησες.

Ἐλένη Π. Καθόλου· είπες πρόηγουμένως δτι και αι δύο μας ειμεθα γυναικες και δτι εννοεις θαυμάσια η μία την δλλην μας.

Μαρία. Καὶ τὸν ἐκτιμῶ δπως τοῦ δξιζει. Δὲν ἐννοῶ δμως ποία σχέσις ύπαρχει μεταξυ τοῦ Στέφανου και τοῦ κυρίου Σωρειάδου.

Μαρία. Μεταξυ αυτῶν τῶν δύο βεβαίως

καμμια· μεταξυ δμως σοῦ και τοῦ Στέφανου ύπηρξε καποτε μία μικρὰ σχέσις.

Ἐλένη Π. Μεταξυ αυτῶν τῶν δύο βεβαίως

καμμια· μεταξυ δμως σοῦ και τοῦ Στέφανου ύπηρξε καποτε μία μικρὰ σχέσις.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοω.

Μαρία. Αν δὲν έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Ἐλένη Π. (γελωσι) Δηλαδη...

Μαρία. Και δὲν έφαινεσο μάλιστα

ἀδιάφορος εἰς τὸν ἔρωτά του.

Ἐλένη Π. Ελεν έφαινεσο μάλιστα

ἀδιάφορος μάλιστα ποτὲ διέμπορος;

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοω.

Μαρία. Αν δὲν έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

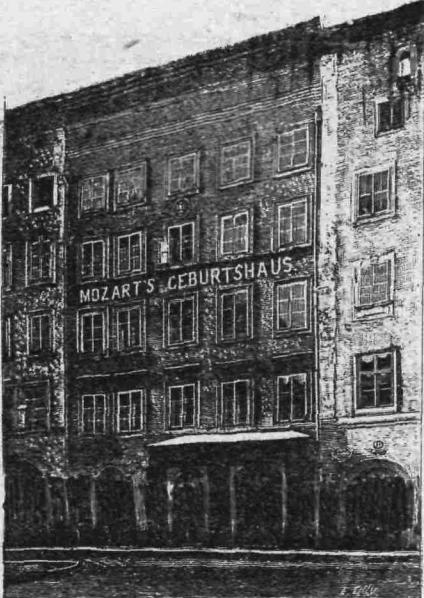
Μαρία. Ιδανική, έστω.

Ἐλένη Π. Δὲν σ' έννοης έμένα, είχες δ-

μως έννοησει δτι σέ ηγάπα δ Στέφανος.

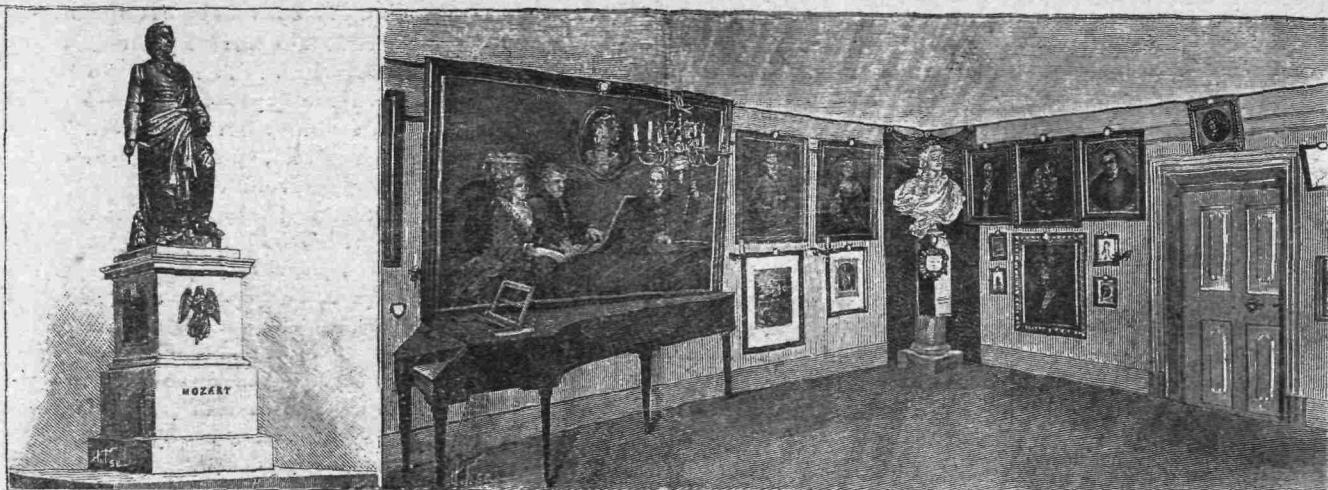
Ο Μόζαρτ εις ηλικίαν 14 ετών.

Η οικία ἐν ᾧ ἐγεννήθη.

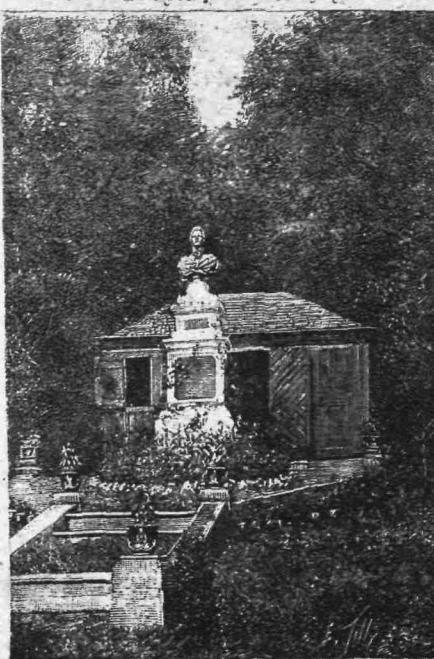

Ο Μόζαρτ εις ηλικίαν 35 ετών.

Το άνδητός του Μόζαρτ.

Τό δωμάτιον του Μόζαρτ, μεταβληθεν εις Μουσείον.

Η οικία ἐν ᾧ συνέθεσε τὸν «Μαγικὸν αὐλῶν».

Η οικία ἐν ᾧ κατέκινεν ὁ Μόζαρτ τὰ πλεῖστα ἔτη τῆς νεότητος του.

ΕΟΡΤΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ MOZART

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ : — ΡΩΜΑΙΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΑΝΑΘΗΜΑ

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Μαρία. Τι έννοεις χωρίς να έκτιθεται;
'Ελένη. Νά τό ύποθάλπη δηλαδή ούτως,
ωστε να είναι εἰς θέσιν να ύποχωρήσῃ,
ὅταν θέλῃ, χωρίς τὰ θύματά της να
έχουν να παραπονεθοῦν.

Μαρία. Καὶ πρός ποῖον σκοπὸν ὅλα αὐτά;
'Ελένη. Πρώτον, διατηρεῖ τὸν ἔρωτα τὸν δόποιον ἐμπνέει καὶ ικανοποιεῖ τὸν ἑγωισμόν της· δεύτερον, ἐπιδεικνύεται εἰς τὰς φίλας της τρίτον, ὁ γάμος εἶναι πολὺ εὔκολωτερος, ἐν τῷ περιπτώσει ἐν ἐκ τῶν θυμάτων της ἔχει τὰ προσδύτα.

Μαρία. Ύποθέτω πῶς ἀστειεύεται καὶ θὰ σοῦ ἀπαντάσθω κ' ἐγὼ ἀστειεύομένη. Εύρισκεις ὅτι ὁ Στέφανος δὲν ἔχει τὰ προσόντα διὸ νὰ γίνη σύζυγός σου;

'Ελένη. Μέχρις ὅτου εὑρεθῇ ὁ κύριος Σωρειάδεις...

Μαρία. Καὶ κατὰ τὶ ὁ κύριος Σωρειάδης εἶναι ἀγώτερος τοῦ Στεφάνου;

'Ελ. Νομίζω τώρα πῶς ἀστειεύεται σύ. **Μαρία.** Καθόλου, ὅμιλῶ σπουδαίως.

'Ελ. Ὁ κύριος Σωρειάδης ἔχει ἐνὸς ἑκατομμυρίου περιουσίαν καὶ ὁ Στέφανος ὡς μόνην περιουσίαν ἔχει τὴν ἔργασίαν του. Θὰ ἔχωμεν ἀμάξαν ἴδικήν μας, θὰ κάμνωμεν ταξείδια, θὰ... Νὰ σου 'πὼ τὴν ἀληθειαν, Μαρία· ὅταν κανεὶς εἶναι εὐτυχῆς καθ' ὅλα τὰ ὅλα, παραβλέπει μερικό ἐλαττώματα τοῦ συζύγου· ὅλως τε καὶ ὁ Στέφανος... μηπῶς δὲν ἔχει καὶ αὐτὸς τὰ ἐλαττώματα του; ἐν πρώτοις δὲν ήξεύρει νὰ ντυτῇ, δὲν εἰκενύρει νὰ φορέσῃ ἔνα λαιμοθέτην τῆς προκοπῆς.

Μαρία. Αἱ! φθάνει 'Ελένη· ξως ἐδῶ· εἶναι ἀντερον νὰ μωρολογῆς εἰς βάρος ἐνὸς ἀνθρώπου, ὁ δοῦλος σὲ ἐλά τρευσε.

'Ελένη. Θαρρῶ πῶς δίδεις μεγάλην σοδαρετήτα εἰς ὑπόθεσιν ὅλως διόλου συνίθη. Ὁ Στέφανος μὲν ἥγαπα, δὲν λέγω τὸ ἐναντίον· ἀλλ' ἐπὶ τέλους δὲν ζῶμεν πλέον εἰς τὴν φομαντικήν ἐκείνην ἐποχήν, διεθετῶς ἔχωμεν μέχρις αὐτοκτονίας. Μὲν δὲ πρότερον συχνά, ἔχορεύσαμεν πόλλα κίς μαζῆ, τοῦ ἥρεσα... πότε φυσικῶς ἐπόμενον νὰ μὲ συμπαθήσῃ· ὅταν παύση νὰ μὲ βλέπῃ, δταν ἰδῃ ὅτι ἀνήκω εἰς ὅλαν θὰ μὲ λησμονήσῃ καὶ θὰ θεραπευθῇ· τόπρᾶγμα εἶναι ἀπλούστατον.

Μαρία. Νομίζεις; ἂν πέσω ἐδῶ πρό πηγισταίς ώρας δὲν θὰ ἔκρινες τὸν ἔρωτά του μὲ τὸσην ἐλαφρότητα. 'Ελένη, θὰ σου εἴπω ἔνα μυστικόν, τὸ δόποιον δὲν εἴπον εἰς κανένα καὶ τὸ δόποιον δὲν θὰ ἔξεστομιζον ἀν δὲν μὲ ἥναγκοζες θὰ μοῦ δωσής δύμως τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου...

'Ελένη. Νά μην εἴπω εἰς κανένα τίποτε; σου τὸ ὄρκιζομαι.

Μαρία. Είμαι μεγαλειτέρος σου καὶ κατὰ συνέπειαν ἔγνωρισα τὸν κόσμον καλλιτερον ἀπὸ σένα καὶ ως ἑγγαμος ἀλλοτε καὶ ως χήρα τώρα ἐπὶ τρία ὀλόκληρα ἔτη. Ἀπὸ δῶλους ἐκείνους τοὺς νέους, οἱ δοῦλοι εἰςέγουσιν νὰ φοροῦν λαιμοδέτην τῆς προκοπῆς καὶ ἀπὸ δῶλους τοὺς ἑκατομμυριουσους σους, ἐγὼ δὲν ἔξετιμποσα παρὰ μόνον τὸν Στέφανον, ως πνεῦμα, ως καρδίαν, ως χαρακτῆρα χωρίς νὰ τὸ αισθανθῶ, χωρίς νὰ τὸ ἐννοήσω, τὸν ἥγάπνοσα καὶ τὸν ἥγάπνοσα τόσον...

'Ελένη. (διακόπτουσα) Σύ;

Μαρία. 'Εγώ· δὲν πιστεύω νὰ ζηλεύῃς.

'Ελένη. Καλά, ἀφοῦ τὸν ἀγαπᾶς, πῶς μοῦ τὸν προτείνεις ως σύζυγον;

Μαρία. Διότι αὐτὸς ἀγαπᾶ σένα, καὶ διότι γνωρίζω ὅτι θὰ γίνη δυστυχῆς ἀνύπανδρευθῆς ἀλλον.

'Ελ. Καὶ εἰξένρει αὐτὸς ὅτι τὸν ἀγαπᾶς;

Μαρία. "Οχι, οὔτε αὐτός, οὔτε κανεὶς ἀλλος.

'Ελένη. Τότε... λόγος ισχυρότερος νὰ μην τὸν ἀγαπᾶ.

Μαρία. Λόγος ισχυρότερος νὰ τὸν ἀγαπᾶς, ἀφοῦ σὲ ἀγαπᾶ. Νομίζεις διτὶ δὲ δέρως μου εἶναι τόσον-έγωστικός; Θὰ είμαι εὐτυχῆς, δταν αἰσθάνωμαι διτὶ θὰ είναι εὐτυχῆς ἐκεῖνος· αὐτό, νομίζω, δὲν σὲ πειράζει. 'Εν ανάγκη φεύγω μακράν τῶν 'Αθηνῶν· δέξα τῷ Θεῷ ή περιουσία μου μοῦ τὸ ἐπιτρέπει.

'Ελένη. 'Αλλά...

Μαρία. "Ω! εἰσαι τόσον καλή! μὴ θέλῃς νὰ μὲ πεισης διτὶ δὲν είσαι· δὲν είναι δυνατὸν σύνεισθαι τὸν θεραπευτήν σου, ή 'Ελένην, νὰ πωλήσῃς τὴν καρδίαν σου εἰς ένα ἑκατομμυριούχον.

'Ελένη. 'Αλλά ὁ Στέφανος...

Μαρία. (διακόπτουσα) 'Ο Στέφανος σὲ ἀγαπᾶ· καὶ θὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῆς διὰ τοῦ ἔρωτός του· τί δέλλο λοιπὸν εἶναι ή εὐτυχία; 'Ο κύριος Σωρειάδης πότε σὲ εἶδε, πότε σ' ἔγνωρισε διὰ νὰ σὲ ἀγαπήσῃ; διότι τὸν ἔξιππασαν τὰ ώραῖα σου μάτια ή τὰ ώραῖα σου μαλλιά...

'Ελένη. "Αν δὲν μὲ ἥγαπα δὲν θὰ ἔχηται τὴν χειρά μου.

Μαρία. 'Ἐφαντάσθη διτὶ σὲ ἀγαπᾶ· δὲ δέρως του αὐτὸς εἶναι ἔρως τῆς φαντασίας καὶ οἱ ἔρωτες τῆς φαντασίας περνοῦν, χωρὶς ν' ἀφήσουν ίχνος.

'Ελ. (διασπεστημένη) 'Απατᾶσαι· (ἵξατε τὸ ὄρολόγιόν της) "Α! ἐλασμόνδα διτὶ είχον ὑποσχεθῆ τῆς μαμμάς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς δέκα ἀκριβῶς· εἶναι δέκα καὶ τέταρτον.

Μαρία. Τί; θὰ φύγῃς;

'Ελ. Πρέπει· θάνατονχῆς ή μαμμά μάρνη. Ο μπαρπάς εξῆλθε μετὰ τὸ φαγητόν...

Μαρία. Δὲν πιστεύω νὰ θέμωσες;

'Ελένη. Καθόλου διατὶ νὰ θυμώσω;

Μαρία. Καὶ ἀν μὲ ἔρωτής δι τὸν Στέφανος, τί νὰ τοῦ ἀπαντήσω;

'Ελ. (ἐπιμηχανίζεται) Εἰπέ του διτὶ δὲν εἰδες.

Μαρία. Εἰκενύρει διτὶ ἥλθες.

'Ελένη. Αἱ! τότε εἰπέ του... εἰπέ του διτὶ θέλεις. Καλὴν νύκτα.

Μαρία. Νὰ σὲ συνοδεύσῃς νὰ υπηρέτρια;

'Ελένη. "Ο! διὰ τρία βήματα... δὲν δέξιες τὸν κόπον. Καλὴν νύκτα, Μαρία.

Μαρία. (συνοδεύουσα αὐτήν μέγρι τῆς θύρας) Καλὴν νύκτα (ἐπιστρέφουσα) "Αχ! Θεέ μου! τώρα εννοῶ πόσον τὸν ἥγαπνόσα. Καίστη; ἀλλὰ τὶ πταίει; μπήπως δέ τον ὑποχρεωμένην νὰ τὸν ἀγαπήσῃ διότι αὐτὸς τὴν ἥγάπνοσα; Καίστη; (μετά τινα σιγήν) Εύτυχης 'Ελένην! (ἵξατε τὸ μανδήλιον καὶ σπογγίζει τοὺς διθυλαρμούς της).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Μαρία-Στέφανος (εἰσερχόμενος).

Μαρία. (εισερχόμενη καὶ παραπορεύεται τὸν Στέφανον ἔκπληκτης) Πώς; ἐπεστρέψατε τόσον γρήγορα; εἰσθε λοιπὸν τὸσον πολὺ ἀνυπόμονος ν' ἀκούσθε τὴν ἀπάντησιν τῆς 'Ελένης;

Στέφανος. Δὲν ἐπέστρεψα.

Μαρία. (μειδῶσα προσπεποιημένω) Αλλά;

Στέφανος. Δὲν είσθε εὐτυχῆς.

καθόλου· ήμην ἐκεῖ, διπισθεν τῆς θύρας.

Μαρία. (ταράχθεισα) "Οπισθεν τῆς θύρας;

Στέφανος. Ναί καὶ τὰ ἱκουσά δλα· δλα, χωρὶς νὰ μοῦ διαφύγῃ οὔτε μία λέξις. Θ' ἀπορεῖτε βεβαίως, πῶς κατέδεχθην νὰ κατέλθω ἔως ἐκεῖ, ἀλλά... ήτο κατί τι ἀνώτερον τῶν δυνάμεων μου, ήτο ἀδύνατον νὰ κάμω ἐν βῆμα, ἐπρεπε νὰ μείνω.

Μαρία. Τότε λοιπόν...

Στέφανος. Ναί, πικουσά τὴν ἀπάντησιν τῆς καρδιᾶς καὶ ἔγνωρισα τὸν χαρακτῆρα της. Δυπούμαι εἰλικρινῶς τὸν κύριον Σωρειάδην καὶ συγχρόνως τὸν εὐγνωμανῶ, διότι μὲ ἀπαλλάσσει ἐνὸς ἔρωτος πρός κόρην...

Μαρία. Μή την υδρίζειε· συλλογισθῆτε τί ἔλεγετε δι' αὐτὴν μόλις πρό μιας δρασ.

Στέφανος. Τὴν ηγάπησα, διότι τὴν ἐφανταζόμην διαφορετικήν· ή, τις οἰδεν! Ισως είχον πάθει κ' ἐγὼ διτὶ ἐπαθεν δὲ κύριος Σωρειάδης· μὲ ἔξιππασαν δηλαδην τὰ ώραια της μάτια καὶ τὰ ώραια της μαλλιά. Τώρα... δχι, δὲν τὴν ἀγαπῶ πλέον· οὔτε τὴν μισθ· τὴν οἰκτείρω. (ή Μαρία κάθεται σύνιστος, ή Στέφανος τὴν πλησιάζει). Κυρία Μαρία, ἀν καποιος, διότι δὲν θέλῃς τὴν ηγάπησαν καρδιάν· εἰς μίαν καρδιάν...

Μαρία. Τὴν συγγνώμην μου; **Στέφανος.** Τὴν συγγνώμην σας, διότι παρεγνώρισε τὸν εὐγενῆ χαρακτῆρα σας καὶ τὴν γενναίαν καρδιάν σας· διότι ἐνῷ είχε τὴν εὐτυχίαν πλανσίον του, πρό των δυμάτων του, εζήτει νὰ τὴν εύρῃ εἰς μίαν καρδιάν· κενήν, εἰς μίαν καρδιάν...

Μαρία. 'Αλλ' ἀν δι προσδηλωθέντος ἑγωισμοῦ σᾶς κάμηνη νὰ ὑποθέτετε διτὶ δὲν τὴν ἀγαπῆτε πλέον τὴν 'Ελένην, καὶ αὖτιν, μεθαύριον, μετά δέκα καὶ ἡμέρας, διτὶ θὰ παρέλθῃ δι θυμός σας. Επαναπέσετε πάλιν εἰς τὸν ἔρωτά της;

Στέφανος. 'Έγω; κατόπιν τῶν δσων πικουσά; Δὲν ἐτρώθη δι έγωισμός μου, ετρώθη δέρως μου καὶ ἐτρώθη τὸσον καρδιῶς διτὶ εξέπνευσεν αὐτοστιγμένη. Δὲν άνασταίνονται οι νεκροί, κυρία Μαρία.

Μαρία. Ναί, ἀλλά καὶ δὲν λησμονοῦνται ἀμέσως· ἀν ἐπανέστετε νὰ τὴν ἀγαπᾶται νὰ τὴν συνοδεύσετε τὸν δι της θύρας; (ή Μαρία καταδιδάσκει τοὺς διθυλαρμούς καὶ σιωπῇ) Κυρία Μαρία, θέλετε νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ τὴν λησμονήσω; (ή Μαρία σιωπῇ σκεπτομένη) Λοιπόν;

Μαρία. Τα εἰσθε εὐτυχῆς;

Στέφανος. Ο εὐτυχέστερος τῶν θυητῶν. (ή Μαρία ἔγρεται). 'Ο Στέφανος ἔγειρεται καὶ ἔκεινος καὶ τὴν πλ., σιωπῇ διμφότεροι σιωπῶν πρὶς στίγμην.)

Μαρία. Η μόνη εὐτυχία είναι τὸ νὰ κάμηνη τις εὐτυχεῖς ἐκείνους τοὺς δι ποίους ἀγαπᾶ· ἀφοῦ λοιπὸν θὰ εἰσθε εὐτυχῆς, ίδου! (τῷ τείνει τὴν χειρα της).

Στέφανος. (καταφιλῶ τὴν χειρα της Μαρίας) Σᾶς εὐχαριστῶ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΔΕΜΗΣ

Η ΑΠΑΘΗ ΤΟΥ ΦΑΛΛΜΕΡΑΥΕΡ

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ)

άνηρούτος ἐν τῷ ἐτεί 1829 ἐκδόθεντι Ἑργῷ αὐτοῦ, τῷ πιγραφομένῳ «Ιστορίᾳ τοῦ Μωρέως κατὰ τὸν μεσαιώνα» ἀπεφήνατο περὶ τῶν νῦν «Ἐλλήνων τὴν αὐθαίρετον γνώμην τὴν δεῖ». Τὸ γένος τῶν «Ἐλλήνων ἐγένετο ἔξιτον ἐκ τῆς Εὐρώπης, ή δὲ εὐμορφίᾳ τοῦ ὀμάτου, τὸ μετάρδιον καὶ ἀγχίνουν, ή τῶν ηθῶν ὅμοιότης καὶ ἀφέλεια, τέχναι, ναοὶ καὶ παλαιά ὄντα πόλεων καὶ χωρίων καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ «Ἐλλήνος ἐξηφανισθεῖ τοῦ προσώπου τῆς ἐλληνικῆς γῆς· λαὸς δὲ νῦν μιγάς ἐκ διαφόρων φυλῶν ἐπιστρευθεὶς ἐπ' αὐτῆς καλύπτει τοὺς τάφους τοῦ ἀρχαίου ἑκείνου θηνῶν, οὐδὲ ὁνίς γνησίου καὶ καθαροῦ ἐλληνικοῦ αἰματος ἔστι ἐν ταῖς φλεψὶ τοῦ κατοικοῦντος τὴν νῦν «Ἐλλόδα χριστιανικοῦ λαοῦ, ὅστις εἶνε λειψανογενής, δισχιρίζεται ἀργῶν, τοῦ μεγάλου ἔθνους τῶν Σλαύων, οἵτινες μετ' ὅλων γεωργῶν ἐπεχύθησαν, ὥσπερ φοβερός χειμάρρους, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς χώρας, τῆς ἐκτεινομένης ἀπὸ τοῦ «Ιστρου μέχρι τῶν ἐγδοτάτων μυχῶν τῆς Πελοποννήσου· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ «Ἐλλήνος οὐ δηλοῖ σημερον, ὡς ποτε τοὺς μεταξὺ τῶν Τεμπῶν καὶ τοῦ Εὐρώπα οἰκοῦντας παῖδας τοῦ Δευκαλίωνος, ὅλλα τὰ φῦλα ἑκεῖνα, τὰ εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσδιλυτευθέντα ύπο τοῦ πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως». Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη καὶ παράλογος περὶ τῶν νῦν «Ἐλλήνων γνώμην τοῦ Φαλλμεράϋερ δικαίως ἐτάραξε καὶ τοὺς «Ἐλλήνας, καὶ τοὺς φιλέλληνας καὶ αὐτοὺς τοὺς δροχοντας τῶν θηνῶν, καὶ φιλονεικία καὶ ἔρις τῶν γραμματικῶν πρὸς ἀλλήλους πολλὴν ἤρξατο· καὶ οἱ μὲν φθονοῦντες τοῖς «Ἐλληνοῖς τοῦ ιεροῦ ἀγῶνος ἐπήνουν τὰ μετὰ χάριτος ιστορούμενα ἔωλα πλάσματα τοῦ Φαλλμεράϋερ, οἱ δὲ συμπαθοῦντες αὐτοῖς σφοδρῶς ἐκάκιζον αὐτά· ἀμφότεροι δύμας οἱ διαφιλονεικοῦντες ἐπιπολαίως ἐγίγνωσκον τὰς ιστορικὰς πηγάς. «Οἱ διαμάχη τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν περὶ τῆς ἐκδηλωθείσης γνώμης τοῦ Φαλλμεράϋερ περὶ τῆς ἐξηφανίσεως τοῦ ἔθνους τῶν «Ἐλλήνων ἔδωκε δικαίαν ἀφορμὴν εἰς γνωρίμους ἐπίσης ιστορικοὺς πρὸς ἐπιμελεστέραν ἐξετασιν τῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας ἐλληνικῶν πραγμάτων. Ἐκ τούτων εἶνε πρῶτος δὲ ἐκ Γερμανίας ὀνομαστὸς ιστορικὸς Zinckeisen. Οὗτος διὰ τῆς ἐτεί 1832 ἐκδοθείσης ἀξιολόγου ιστορίας τῆς «Ἐλλάδος ἀρκούντως ἀπέδειξε δι' ὧν ἐπιμελῶς ἐμελέτησεν ιστορικῶν πηγῶν τὸ ἐπιπόλαιον τῶν ιστορούμενων τοῦ Φαλλμεράϋερ, καὶ τὰ δρια εἰς ἀ δυνατὸν νὰ περιορισθῇ ἢ περὶ Σλαύων θεωρία. Ό Φαλλμεράϋερ εἰς οὐδὲν λογισάμενος τοὺς ἐλέγχους τῶν πολεμίων ἔξεδωκε πάλιν ἐν ἐτεί 1835 ἐτέραν διατριβήν, ἡς ἡ ἐπιγραφὴ ήδε· «Τι ἔπαθον αἱ Ἀθηναὶ καὶ ἡ Ἀττικὴ ὑπὸ τῶν κατασχόντων τὴν «Ἐλλάδα Σλαύων; · Διὰ τῆς εἰρημένης διατριβῆς ζητεῖ δὲ Φαλλμεράϋερ νὰ πεισῃ τοὺς ἀμυνότους ὅτι οὐ μόνον ἡ Πελοπόννησος κατεσλαυώθη, ὅλλα καὶ αὐταὶ αἱ

μεγαλώνυμοι Ἀθῆναι ἐπλήσθησαν ἐπὶ Ι-
ουστινιανοῦ μάλιστα Σλαύων, ἔξ ὧν ή-
ναγκάδησαν οἱ ὑπολειφθέντες Ἀθηναῖοι
νὰ ἐκδωθῶσιν εἰς τὴν Σαλαμῖνα, ἢ δὲ
χρωία πόδις αὐτῶν καὶ δι πολὺς ἐλαιῶν
κατεκάπι κατὰ τὸ μέσα τοῦ ή' αἰώνος
ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἢ δὲ Ἀττικὴν ἔμει-
νεν ἐπὶ 400 ὥλα ἔτη ἀπὸ τοῦ μέχρι τῆς ἵ-
κατονταετηρίδος διενδρος, ἀσπαρτος,
ἄκαρπος, ἐρημία καθόλου μεγάλη, ὕστε-
ρον δέ, διατελεῖ λέγων δι Φαλλμεράυερ,
κατὰ τὴν ἵκατονταετηρίδα ἐπιστρέ-
ψαντες ἐκ τῆς Σαλαμῖνος οἱ δεινῶς ἀπο-
δεκατισθέντες Ἀθηναῖοι ἐκτίσαν πάλιν
τὴν πόλιν. Πιστοῦται δὲ τὰ περὶ Ἀθη-
νῶν ἴστορούμενα αὐτῷ διά τινος φύλλου
χάρτου γεγραμμένου ὑπὸ τινος μοναχοῦ
τῆς οὐχὶ κατὰ τὴν ἵκατονταετηρίδα,
ἀλλὰ πολλῷ ὕστερον κτισθείσης ἐν Ἀθη-
ναις μονῆς τῶν ἄγιων Ἀναργύρων, ἐνθα
λέγεται ὅτι εἴρεθη αὐτό. Τοὺς πρὸς τὰς
νέας ταύτας ἴστορικὰς ἀνακαλύψεις ἐκ-
πεπληγμένους φιλίστορας ζητῶν νὰ κα-
ταπείσῃ δι Φαλλμεράυερ περὶ τῆς τελείας
ἔξιθανίσεως τοῦ ἐλληνικοῦ γένους καὶ
ἀποσθέσῃ τὸν ἀπανταχοῦ φιλελληνισμὸν
καὶ τὴν σλαυοφοβίαν τῶν δυνατῶν νὰ ἐκ-
καύσῃ, ἔξεδωκεν ἐν ἔτει 1836 τὸν δὲ τό-
μον τῆς ἴστορίας τοῦ Μωρέως, δι' οὗ δι-
σχυριζεται ὅτι εἰς τὴν Ἐλλάδα ἐγένετο
κατὰ τὸ ημισύ τῆς δεκάτης τετάρτης ἵ-
κατονταετηρίδος ἐπιδρομὴν Ἀλβανῶν, δι'
ῶν ἔξωσθη ἐκ τοῦ μεγαλειτέρου μέρους
τῆς οἰστρεᾶς, εἰ τι παρέμεινε λείψανον
ἐλληνικόν. Πρὸς τοῦτο ἔξεδωκεν δι αὐτὸς
Φαλλμεράυερ, πλὴν ἀλλων διατριβῶν, ἐν
αἷς τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνονται, καὶ τὸ ἐν
ἔτει 1857 — 1860 τελευταῖον ἔργον αὐτοῦ,
«περὶ τοῦ ἐν Ἐλλάδι στοιχείου τῶν Ἀλ-
βανῶν», δι' οὐ πειρᾶται νὰ δειξῃ ὅτι τὸ
ημισύ τοῦ νῦν ἐλληνικοῦ βασιλείου κα-
τοικεῖται ὑπὸ ημιβαρβάρων Ἀλβανῶν·
γενναῖοι οὖμες πολέμοι τῶν εἰρημένων
ἐώλων ἴστοριμάτων τοῦ Φαλλμεράυερ ἀ-
νεφάνησαν οὐκ ὀλίγοι γνώριμοι ἴστορι-
κοί, ἐν αἷς καὶ δι παρ' ημῖν πολλὰ ἔτη
διατριβίας, καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν γλώσ-
σαν καὶ τὰ ἔθιμα τῶν νῦν Ἐλλήνων ἐπι-
μελῶς ἐρευνήσας καὶ ἔξετάσας δύναμαστὸς
ἀρχαιολόγος Λουδοβίκος Ρόσσιος. «Ο
ἀνὴρ οὗτος διά πολλῶν καὶ πολλὰ ἐπαι-
νουμένων διατριβῶν καὶ διὰ τῆς λίαν ἀ-
ξιολόγου διατριβῆς αὐτοῦ, τῆς ἐπιγρα-
φομένης «Ἐρημῳθόνιον ποτε αἱ Ἀθῆναι
ἐπὶ 400 ἔτη;» καταφαίνει ηλίουφαεινέστε-
ρον τὸ πλαστόν καὶ οὐδενὸς δξιον τοῦ
εὐρεθέντος ἐν τῇ Ἀθήνησι μονῆ τῶν ἄ-
γιων Ἀναργύρων ἀποσπάσματος χειρο-
γράφου, ἐν φειδίῳ γεγραμμένα τάδε. «Η
Ἐλλάς κατήντησε τόπος καταδρομῶν, ἢ
δὲ Ἀττικὴν ἔρημος διὰ τρεῖς χρόνους...»
διὰ τοῦ εἰρημένου ἀποσπάσματος προ-
θυμεῖται δι Φαλλμεράυερ νὰ πιστώσπται
τὴν μεταξὺ τῆς 6 καὶ 10 ἵκατονταετηρί-
δος γενομένην τελείαν καταστροφήν, ὡς
προερρήθη, τῶν Ἀθηνῶν, καὶ τὴν ἐκ-
δαλλαύσιν τῆς κυρίως Ἐλλάδος. Τούναν-
τίον δὲ δι' ἀποδείξεων καὶ μνημείων φω-
νηνέτων, οὕτως εἰπεῖν, δι εὔδυνειδητος
ἀρχαιολόγος Ρόσσιος ἀποδεικνύει τὸ ἀ-
ναργύρειον φύλλον ὑποπτον καὶ ἀνάξιον
λόγου, καὶ δι τι αἱ Ἀθῆναι οὐδαμῶς κατε-
σχέθησαν, οὐδὲ ἐκάποσαν ὑπὸ Σλαύων,
ἀλλ' ἀει καὶ κατὰ τὸν προειρημένον χρό-
νον καὶ κατὰ τὸν ὕστερον ὑπὸ των αὐ-
τῶν Ἀθηναίων κατώκουντο καὶ ἐγεωρ-
γοῦντο. Τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Ροδ-
σίου ως ἀληθεστάτην καὶ πειστικωτάτην
ἐδέχθησαν πάντες σχεδὸν οἱ μετὰ τοῦτον
τὰ περὶ Ἀθηνῶν καὶ Ἀττικῆς ἐπιμελῶς
ἔξετάσαντες, πλὴν διλίγων τινῶν, οἵτινες
ἔξ ἀκατανοήτου ἀστοργίας πρὸς τοὺς νῦν
“Ἐλληνας σινετάξαντο τῷ Φαλλμεράυερ,
ἐν αἷς καὶ δι παρ' ημῖν πολλὺν χρόνον δι-
ατρίψας καὶ πολλὰ ὑψὸν ἡμῶν φιληθεῖς Γ.
Φίνασι. Ὁ ἐκ Σκωτίας οὗτος διηρή
δωκε δύο ἔργα, ὃν τὸ μὲν ἐπιγράφεται
«Ἡ Ἐλλὰς ὑπὸ τοὺς Ρώματους» ὅπερ με-
τέφθασεν εἰς τὸ γερμανικόν τῷ 1861 δι El-
lissen, τὸ δὲ ἔτερον. «Ἡ Ἐλλὰς κατὰ τὸν
μέσον αἰώνα» ὅπερ μετεφράσθη εἰς τὸ
γερμανικόν τῷ 1853 ὑπὸ τοῦ Reichling.
Δεινότατος ὅμως ἀντίπαλος καὶ καλλι-
στος ἐλεγκτήρος τῶν σαθρῶν θιχνοισμῶν
τῶν περὶ τῶν Φαλλμεράυερ ἀνεψάντο διὰ
Γερμανίας μέγας ἴστορικός Κάρολος Χόπφ.
Ο πολυτιστῷρος οὗτος Γερμανὸς ἐπιμελῶς
μελετήσας τὰς αὐτὰς πηγάς, αἷς ἐχρή-
σατο καὶ αὐτὸς δι Φαλλμεράυερ εἰς πιστω-
σιν τῶν θιχνοισμῶν του, λαμπρῶς κατέ-
δειξε δι' οὐ ἔξεδωκε πολυτιμοτάτους ἔρ-
γους, ὅπερ ἐπιγράφεται. «Ιστορία τῆς Ἐλ-
λάδος κατὰ τοὺς μέσους καὶ νεωτέρους
αιώνας» τὰς μὲν τελέως ημαρτυρέαντας
καὶ οὐδενὸς ἀξίας, τὰς δὲ ἐπιπλαίας καὶ
ἀκρίτους, τὴν δὲ μαρτυρίαν τοῦ Εὐα-
γρίου, τοῦ συγγραφέως ἐκκλησιαστικῆς
ἴστορίας, συγκεχυμένην καὶ ἀμφίλογον,
κακῶς δὲ ἐπιτίθες ὑποληφθεῖσαν ὑπὸ
τοῦ Φαλλμεράυερ καὶ τῶν περὶ αὐτόν,
ὅπως πιστωθῇ η ἐπὶ τοῦ Μαυρικίου, καὶ
ιδίᾳ η μεταξὺ τοῦ 584 — 593 ἀρπαγὴ καὶ
κατάσχεσις τῆς Ἐλλάδος μάλιστα δὲ τῆς
Πελοποννήσου ὑπὸ τῶν Σλαύων, καὶ η
ἔξαφάνισις τῶν Ἐλλήνων διότι ἐκ τῆς
τοῦ Εὐαγρίου μαρτυρίας οὐδὲν δῆλο δι-
καιως δύναται τις νὰ εἰκάσῃ, ὡς πᾶσιν
ώμοιδόγνται, εἰμὶ δι τι διαρπαγαὶ καὶ δη-
ώσεις ὑπὸ τῶν Ἀδράων καὶ τῶν μετὰ
τούτων συμμαχούντων Σλαύων ἐγένοντο
ἐπὶ πολλῆς χώρας τῆς χερσονήσου τοῦ
Αίμου καὶ αὐτῆς τῆς Ἐλλάδος, ἀλλ' ἐξα-
φάνισις τῶν Ἐλλήνων καὶ ἐνοίκησις
Σλαύων ἐν τῇ Ἐλλάδι οὐδεμία ἐγένετο.
Ωσαύτως καὶ τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἐν τῷ
μονῇ τῶν ἄγιων Ἀναργύρων εἶναι θέντος
χειρογράφῳ λαμπρῶς ἀποδεικνύει δι μέ-
γας ἴστορικός Χόπφ, ὡς καὶ δι πολυμαθής
Ρόσσιος, καὶ πολὺ πρὸ τούτων διημέτε-
ρος συμπολίτης Διονύσιος Σουρμελῆς,
δι τι εἶνε κιβδηλὸν γέννημα τῆς 19ης ἐκ-
τονταετηρίδος νεωτέρου γραμματικοῦ,
δὲν νομίζουμεν τοῦ Κ. Πιττάκη, ὃς ὑπο-
λαμβάνει δι Χόπφ, ἀνδρὸς πολλὰ μοχθή-
σαντος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν Ἀθηνῶν
καὶ καθόλου τῶν ἐν Ἐλλάδι ἀρχαιοτήτων,
ἐν καιροῖς μάλιστα δυσχερεστάτοις, ἀλλ'
αὐτοῦ τούτου τοῦ Φαλλμεράυερ πανουρ-
γότατον καὶ διαβολώτατον τέχνασμα εἰς
εὐόδωσιν τῆς ἐλληνολέθρου αὐτοῦ βου-
λῆς· οὗτος ἐντυχών τεμάχιόν τι, πιθανῶς
τοῦ κατὰ τὸ τέλος τῆς 18ης ἵκατονταε-
τηρίδος ὑπὸ Ἀνθίμου γραφέντος ἀσήμου
χρονικοῦ τῶν Ἀθηνῶν, μετέβαλε κατὰ

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

τὸν ιστορικὸν Κωνστ. Παπαρόγγοποντον, τοὺς ἐν αὐτῷ τρεῖς χρόνους εἰς τετρακοσίους, καὶ ἀποδοὺς πράξεις, ἐν ὑστέροις χρόνοι γενομένας, εἰς πολλῷ παλαιτέροις, προῆλθεν εἰς τὸ συμπέρασμα τὸ παράλογον διότι οἱ εἰς 400 χρόνοις μετατραπέντες τρεῖς χρόνοι τοῦ χειρογράφου ἀνανεκτέοι εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν γενομένην πολιορκίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν ἔξ αὐτῶν κατὰ τὸ 1688 φυγὴν τῶν Ἀθηναίων εἰς τε τὴν Σαλαμῖνα καὶ Λγιναν καὶ ὀλλαχοῦ. Καὶ ὅλας πλειστας καὶ ἀλιθεῖς μαρτυρίας παρέχεται ἡ ιστορία οὐ μόνον τῆς ὑπάρχεως τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ δι τοι αὔταις ἀεὶ ἐπηροῦντο ὡς ἔστια τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημάτων. Παραδέδοται δι τοι ἐν Ἀθήναις πολλοὶ πολλοῦ ὅσιοι ὄντες ἐξεπαιδεύθησαν καθ' ὃν χρόνον δ Φαλλιεράνερ κηρύσσει αὐτᾶς ἀποκήπτους καὶ ἐρημίαν μεγάλην. Ἐν τοῖς εἰρημένοις ἀνδράσι καταλέγεται καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις τὴν φιλοσοφίαν διδαχθεῖς, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν Γισελλίνος, δοτις κληρικὸς γενόμενος μετέβη εἰς τὴν Ρώμην, καὶ κατέστη κατηχητὸς πολλῶν βαρβάρων, δι' ὃ καὶ ἐν τῇ ἑκατονταστικῇ ιστορίᾳ τῶν δυτικῶν διοικούσιν τοις καλεῖται Οὔτος ἐπανῶν, εἰ καὶ πρὸς ὑπερβολήν, τὰς Ἀθήνας, καλεῖ αὐτᾶς εὐγενεστάτην τῶν Ἑλλήνων πόλιν, καὶ δοτῆρα τῆς ἑράκου εὐγλωττίας εἰς ἀπαντα τὰ ἔθνη. Ἐπειτα ἡ εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀναβῆσα κατὰ τὸ τέλος τῆς 8ης ἐκατονταεπούριδος Εἰρήνην ἡ ἐξ Ἀθηνῶν, καθ' ὃν χρόνον δ ὥπεις Φαλλιμεράνερ ἐρήμους τελέως λέγει τὰς Ἀθήνας, πολλὰ ὡφελησεν αὐτη, ὡς προεδηλώθη, τὴν Ἑλλάδον καὶ τὴν φίλην αὐτῆς πόλιν, τὰς Ἀθήνας. Ὁ ὑπέρ τῆς ἀλιθείας εὐγενῆς ἀγῶν τῶν εἰρημένων ιστορικῶν καὶ αἰ- νανκίρρητοι ἀποδείξεις περὶ τῆς πλάνης τῶν περὶ τὸν Φαλλιμεράνερον ἡμάγκασεν αὐτούς τελειτῶντας νῦν δυολογήσωσι μὲν τὸ ἀσυνάρτητον καὶ ἀκριτον ὃν ἠρύσαντο πηγῶν, νῦν ἐμμένωσιν δύμας ἀσυγγνώστως εἰς πᾶν ἐδήλωσαν ἡμαρτημένην γνώμην. Ἡρός τὴν ἀσύγγνωστον τοῦ Φαλλιμεράνερ ἐπιμονὴν ἀγανακτῶν ἔτερος φίλαθλης καὶ ἐπίσημος ιστορικὸς δ Κάρολος Μένδελσων Βαρθόλοδη, ἀποκαλεῖ μετὰ παθόντας πρεπούσης φίλαληθει ἰστορικῷ τὴν μὲν γνώμην τοῦ Φαλλιμεράνερος αἰθίρετον, τὸν δὲ ζῆλον ἐλληνοφόβον, τὴν δὲ πλάνην αὐτοῦ οἰκτράν· καὶ φίλολογοκῆς καὶ πολιτικῆς τέλος δι τοι αὐτῶς ἑαυτὸν ἀπατᾷ διὰ χυδαιοτάτων νοθειῶν. Οἰκτρῶς δυντόμως εἰπεῖν, καταφωρᾶται δ ὀλλακτῶς πολυμαθῆς καὶ οξύνους Φαλλιμεράνερ ἀπεμπολῶν τὴν ἱερὰν ἀλήθειαν ποιητικῶν ἔνεκα αἰτιῶν.

Ἐκ τῶν ιστοριῶν δημοσίων περὶ τῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰώνας ἐπιδρομῶν τῶν βαρδάρων εἰς τὴν Ἑλλάνικήν γῆν εἰκάζουσιν οἱ ιστορικοὶ ὅτι ἐνοίκησις Σλαύων ἐν τοῖς ἐρημῷθεισὶ μέρεσι τῆς Ἑλλάδος, μάλιστα δὲ ἐν τῇ λειψανοδούσῃ Πελοποννήσῳ πρόξετο ἀπὸ τοῦ Ἡρακλείου να γινοταί, οὐχὶ δημοσίς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὅλλα κατὰ μικρόν. Οὗτοι ἀπετέλεσαν κατ' ἄρχας κοινότητας ἀνεξαρτήτους, ὡς προεργάθησαν, αἰτινες δημοσίς σὺν τῷ χρόνῳ

αὐτόθεν κατελένθησαν, οἱ δὲ ψυλειψθέντες Σλαῦοι προσέλθόντες διὰ τῆς προθυμίας τῶν κρατούντων Ἑλλήνων εἰς τὸν χριστιανισμὸν καὶ ἀποθέσαντες τὰ διγραία αὐτῶν ἥθη, καὶ τὴν βάρβαρον γλώσσαν, ἔστερον τὰ τῶν Ἑλλήνων ἡμερα ἥθη καὶ τὴν ὠραίαν αὐτῶν γλώσσαν ἐφίλανταν. Τοιαύτη μὲν εἶναι ἡ γνώμη τῶν ἐπισήμων ιστορικῶν περὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνοικήσεως Σλαύων, ήτις οὐ φαίνεται ἀπίθανος· ἡμεῖς δύμως ὡς πρὸς τὴν τύχην καθόλου τῶν ἐν Ἑλλάδᾳ Σλαύων νομίζομεν πιθανώτερα τα ἔξτις. Οἱ ἐπὶ πολὺν χρόνον διατρίψαντες εἰς τὴν Ἑλλάδα Σλαῦοι ἀποκαμόντες ἐρίζοντες καὶ πολεμοῦντες πρὸς τοὺς Ἑλληνας, οἵτινες καὶ τῆς γλώσσης αὐτῶν στερβός είχοντο καὶ τῶν ἥθων καὶ τῆς θρησκείας, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπῆλθον πρός τοὺς ἀπὸ πολλοῦ ἐγκατοικήσαντας εἰς τὰς παρὰ τὸν Ἰστρὸν χώρας τοῦ κράτους τῶν Ρωμαίων, οἱ δὲ ψυλειψθέντες διεσκορπίσθησαν ἐν τισὶ πόλεσι καὶ σύν τῷ χρόνῳ ἐξελληνίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ιχνη δὲ τῆς μακρᾶς ἐνοικήσεως αὐτῶν οἱ εἰρημένοι βάρβαροι κατέλιπον δόνοματα ποταμῶν καὶ ὁρέων καὶ χωρίων, ἐνθα κατώκησαν, ἀλλὰ λείψαντο τῆς βαρβάρου γλώσσης ἢ τῶν ἥθων αὐτῶν οὐδὲν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἢ τοῖς ἐθίμοις τῶν νῦν Ἑλλήνων εὑροται.

Ωδαύτως οὐκέ δόθην νομίζουμεν τὴν γνώμην τῶν ισχυριζομένων δι τὸν εἰ-
γομένην καὶ μικροῦ λόγου ἀξίας ἐπιμ-
έξιας τῶν ὑπολειψθέντων ἐν Ἑλλάδι βαρ-
δάρων πρὸς τοὺς Ἑλληνας προσῆλθε καὶ
τὸ ζενόμορφον εἶδος τοῦ προσώπου ἐνίων
τῶν νῦν Ἑλλήνων, διότι ἐν ἅπασι τοῖς
ἔθνεσιν ἀπασῶν τῶν φυλῶν παρατηρεῖται
ἐν ἐνίοις οὐ μόνον εἶδος προσώπου ἀλλὰ
καὶ σχῆμα κρανίου ἀλλότριον τοῦ ἔθνους
εἰς δὲ προσῆκουσι· καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀρ-
χαίᾳ Ἑλλάδι μνημονεύονται εἰδοὶ καὶ
μορφαὶ ἀνθρωπίνων προσώπων καὶ σχή-
ματα κρανίων ἀλλότρια καὶ ξένα τῆς
συμμέτρου καὶ ἐπαινουμένης ἡλληνικῆς
μορφῆς, παράδειγμα κάλλιστον παρέχε-
ται ἡμῖν τὸ εἶδος ἀλλων τε καὶ τοῦ Σω-
κράτους αὐτοῦ· προσέτι καὶ αἱ πρὸ μι-
κροῦ γενόμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν Χαιρωνείᾳ,
ἔνθα ἀνεκαλύφθησαν 300 σκελετοὶ τοῦ δι-
νομαστοῦ ιεροῦ λόγου τῶν Θηβαίων, οἱ
τινες ἐπεδον αὐτοῦ γενναίως πρὸς Φι-
λιππον μαχόμενοι, τῶν κρανίων τούτων
τὰ πλείστα ἐπιμελῶς ἔχεταζόμενα εὑρη-
ται, ὡς ὁμολογοῦσιν οἱ ιδόντες αὐτά, πο-
λὺν ἀλλήλων διαφέροντα καὶ κατὰ τὸ σχῆ-
μα καὶ κατὰ τὴν διάπλασιν.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΣΤΑΓΩΝΕΣ

Δίδετε χρήματα, άλλα μη δανείζετε
ὅταν δίδετε κάμνετε ἀχαρίστους, ὅταν
δανείζετε κάμνετε ἐχθρούς.

A. Δουμάξ, υξός.

·Ο ονθρωπος διδοιος αγαπαται και δεν θεωρει τον εαυτον του ευτυχη, εινε αγνωμων.

Κάρολος Ναρατ.

ΔΑΝΑΗ

Γέρρα ἀλλού κόσμου, ἡ χάρι σου
Τὴν τέχνην τὴν ἀρχαία μοῦ θυμάει
Ολόγραφα μοσχοβολόδα ὀλέμπια
Τ' ὁλόγρων κεφαλί σου σκορπάει.

Σὰρ σὲ ἔσαντι γένεσις
Ἐμπρός σον πιθηκῶν τὰ γοραζίων.
Καὶ κεῖ τὸ χῶμα ποῦ σκεπάζει ὁ Ἰσκιος σου
Νᾶ πέσω, μὲ λαχτάρα τὰ φιλήσω).

*M' ἄμεινα ρόδα ὀλόδρομοι
Τὸ δρόμο ποὺ διαβαίνεις, ρὰ σοῦ στρώσω
Μ' ἀλόν τάφδο, καὶ κινηματο εὖσημο
Οὐθὲ πατεῖς τὸ πόδι, ρὰ μυρώσω.*

*Παρθένα ἔστησε πλόκαμη,
Μὴ μοῦ χρατεῖς τὸ ἔχειν σὸν κλεισμέρο.
Σ' ὅρκίῳ εἰς τὸν κόσμον ὃπου σ' ἔπλασε
Σ τὸν κόσμον τὸν Φειδία τὸ δοξαμέρο.*

"Ελα μὲ Πάριο μάρμαρο
Ναὸς μεσ' ἐτὶ τῆς Ανταῖος γιᾶ σὲ ρὰ στήσω,
Καὶ μὲ γλυκοὺς τροχαίους, καὶ ὄραπαιστους
Ταὶς παλαιαῖς Ναϊδες ρὰ ξυπνήσω.

"Ελα 'στι στηλοβάτη σου
Τὴ λύρα μου, γιὰ πάντα rā κρεμάσω.
"Ελα, θὰ iδῆς πωλε μπροστά 'c τὰ μάτια σου
Τὸν κόσμο, ποῦ σ' ἐγέρνησε rā πλασώ.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Αγγωστών. — Μάζι ἐρωτάτε ποιὰ σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ ὁδύνης καὶ ήδου; Ή τόλμα σχέσις ἀπαντῶμεν ὅτι ὑπάρχει σχέσις συγγένει· η: ή πρώτη εἶναι θυγάτρη τῆς δευτέρας; Διατυχῶς δὲ μήτηρ ἀποθνήσκει νεωτάτη, εἰς τὸν τοκετόν της, ἐνῷ ή ζωὴ τῆς θυγατρός της εἶναι πολὺ μακρά.

κ. Δ. Φ. — Τὰ ἔργα τοῦ Ἰουλίου Βαρδίου, τοῦ διαμοισθητήσαντος ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τὴν ἔδραν τοῦ Ὡζία εἶνε τόσον πολλά, ὡστε θα ἐχρείαζετο ὄλοκληρος στήλη τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» διὰ νὰ σᾶς τὰ ἀριθμήσωμεν. Ὁ Μωρέλλ ἐψωτὸς λέγει διὰ τοῦ «ἄν, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, δι βασιλεὺς Κῦρος ἐγνώριζεν ἐκ στήθους τὰ ὄνματα ὅλων τῶν στρατιωτῶν του, δι Βαρδίου δὲν γνωρίζει ἐκ στήθους τὰ ὄνματα τῶν ἔργων του». Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δημος τὰ δραματικά ἔργα τοῦ Βαρδίου ἐγράφησαν διὰ μουσικούς μελοποιούμεντα καὶ ἐκτελεσθέντα εἰς τὸ θέατρον τοῦ Μελοδράματος καὶ τοῦ Κωμικοῦ Μελοδράματος τῶν Παρισίων, καὶ κατόπιν διατρέχαντα τὸν κόσμον ὅλον. Μεταξὺ τῶν γνωστοτέρων τοιούτων δραματικῶν ἔργων του ἀναφέρομεν τὸν Φάοντ, τὸν Ρωμαῖον καὶ *Iouiliar* (μουσικὴ Γκουνώ) καὶ τοὺς Γάμους τοὺς Φίγαρο (μουσικὴ Μόζαρτ).

Μεμιηστευμένω. — Μάζι φαίνεσθε πολὺ περιεργος χαρακτήρ. ἔχετε παράδονα κατὰ τῆς μνηστής σας καὶ τῆς εὐρίσκετε ἐλαττώματα, πρὶν ἀκόμη τὴν νυμφεύθηστε. Νομίζω διτ τοῦτο ἔπειπε νὰ σᾶς εὐχαριστῇ μᾶλλον παρὰ νὰ σᾶς δυσαρεστῇ, διτ μεθύσιον, ὅταν τὴν νυμφεύθηστε, θὰ αἰσθανθῆτε τὴν εὐχαριστησιν νὰ τῆς διορθώσετε ὁ λίδιος δλα αὐτὰ τὰ μικρά, ὡς λέγετε, ἐλαττώματα. Θὰ τὴν πλάστε σπιώνετε, ἀρκεῖ ή ζύμη νὰ είναι καλή. Δι' αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς θὰ τὴν ἀγαπήσετε περισσότερον. «Ο ἔρως, λέγει ὁ Michellet, δὲν ἀγαπᾷ ὅ,τι εὐρίσκει ἀλλ' ὅ,τι πλάττειν.

Νεοφωτίστω. — Τὸ ποίημά σας καὶ ὑπὸ ἔποιψιν δύθυμοῦ καὶ ὑπὸ ἔποιψιν ἀρμονίας καὶ ὑπὸ ἔποιψιν γλώσσης καὶ ἐν γένει ὑπὸ ἔποιψιν μορφῆς εἰνε πολὺ καλόν· επερεῖται ὅμως ἀληθεῖας καὶ ἔποιμένως δὲν δύναται νὰ κριθῇ ὡς ἔργον τέχνης. "Αν ἀνοίξετε οἰανδήποτε Αἰοθητακήν θὰ θίστε ὅτι εἰς ἐν τῶν τριῶν ὄρων τῶν ἀπολύτων ἀναγκαῖων διὰ πᾶν τεχνικὸν ἔργον εἰνε ἡ δύναμις τῆς μεταδόσεως" πῶς θέλετε ὅμως νὰ μεταδόσετε τὴν ίδεαν καὶ τὸ αἰσθημά σας καὶ νὰ συγκινήσετε τοὺς ἀναγνώστας σας διὰ τὸ ἔργον σας δὲν στηρίζετε ἐπὶ τῆς ἀληθεῖας; "Αν δὲν πιστεύετε ἐμέ, ἀκούσετε τι λέγει ὁ Boileau:

L'esprit n'est point ému de ce qu'il ne croit pas. Καὶ ἀλλαχοῦ ὁ ίδιος:

Rien n'est beau que le vrai, le vrai seul est aimable.

— τοῦ

Φιλόσωμο. — Οἱ Λιβανιώτες εἰνε δένδρον μικρόν, τὸ ἄνθος του εἰνε χρυσοειδές καὶ τὰ φύλλα του δμοια πρὸς τὰ τῆς ἵτεας. Ἡ Σμύρνα δμοιάζει πολὺ πρὸς τὸ σχίνον, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν διὰ τὸ φύλλωμά της εἰνε λεπτότερον καὶ πυκνότερον. Ἀμφότερα τὰ δενδρύλια ταῦτα φύονται εἰς τὴν νότιον Εδέσιμονα Ἀραβίαν.

— τοῦ

Προληπτικῶν. — Τὸν ἀριθμὸν 13, τὸν ὅποιον ἡμεῖς θεωροῦμεν δυσοίων, οἱ Ναδαταῖοι (κάτοικοι τῆς Ναδάτ) οἵτινες κατὰ τὴν παράδοσιν ἡσαν ὑπὲρ τὸ δέον συνετοί καὶ σύφρονες, αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν 13 ἐθεωρούν ἀπ' ἐναντίας εὐόλειον. Εἰς ἔκαστην τράπεζαν τῶν συστιτίων τῶν ἐκάθηντο καὶ συνευχοῦντο δεκατρεῖς ἄνδρες.

— τοῦ

Πτωχῷ καλλιτέχνῃ. — Μή σᾶς ἀπελπίζῃ ἡ κατάστασί σας, βαδίζετε μετὰ θάρρους καὶ θὰ ἐπιτύχητε· συλλογισθῆτε διτεῖ, διὰ τὸ δουμάς πατήρ μετεῖνεις Παρισίους διὰ ν' ἀργίσῃ τὸ σταδίον του, ὅλη του ἡ περιουσία συνεποσύντο εἰς 53 φράγκα! Εἶνε ἀνεκδιήγητοι αἱ στερήσεις, τὰς ὄποιας ὑπέστη ἔως διος γίνεται γνωστός καὶ καταλάβει τὴν θέσιν του ἐν τῇ φιλολογίᾳ. Τὰς διηγεῖται διὰ τοὺς πρόλογον τῶν δραμάτων του.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Φερδινάνδος

Νέος, εὐσταλής, ἀνατραφεῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἐν ἥμέλλει νὰ βασιλεύῃ, ὁ Φερδινάνδος, ὡς ἡ δεσποινὶς Βακαρέσκου, κινεῖ σήμερον τὴν προσοχὴν ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης διὰ τοῦ ῥωματικωτάτου ἔρωτος, ὃν ἡσίανθη πρὸς τὴν νεαράν ποιητριαν. Τοσοῦτον δὲ εἰνε κατειλημμένος ὑπὸ τοῦ πρὸς αὐτὴν πάθους, ὥστε, ὡς βεβαιοῦται, ἐν περιπτώσεις ἐναντιώσεως, προτίθεται νὰ παρατηθῇ τῆς διαδοχῆς καὶ νὰ νυμφευθῇ ὡς ἀπλοῦς ἀστός τὴν δεσποινὶδα Βακαρέσκου. Ἰδού πῶς διηγεῖται τὰ τοῦ ἔρωτος τοῦ Φερδινάνδου ἡ μήτηρ τῆς μελλονύμφου πρὸς τὸν ἐπισκεψθέντα αὐτὴν ἀνταποκριτὴν τοῦ παρισιονὸν Γαλάτον: «Ο πρίγκιψ ἀγαπᾶ πρὸ δύο ἥμητε τὸν κόρην μου, ἀλλὰ τῇ ἀπέκρυπτε τὸν ἔρωτά του, μη τολμῶν νὰ τῆς τὸν φανερώσῃ. Διὰ μιᾶς δὲ εἴτα ὡμολόγησε τὰ πάντα εἰς τὸν βασιλέα πατέρα του, διτεῖς τῷ ἔτεινε τὴν χειρανεῖπάνω: Φερδινάνδε, ἡ Ἐλένη θὰ γίνη σύζυγός σου». Ο πρίγκιψ εὐχαριστήσας τὴν Α. Μ. ἥρξατο κλαίων ἐκ χαρᾶς. «Οτε ὁ πρίγκιψ ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν βασιλέα τὸ μωσικὸν τῆς καρδίας του, ὁ βασιλεὺς ὁ ίδιος ὑμίλησεν εἰς τὴν θυγατέρα μου, τὴν ἡμέραν δὲ καθ' ἣν ἀγεγύρησε, θέσας τὰς γειταὶς ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν τέκνων ἐψιθύρισεν οἰονεὶ ἐπισήμως: τέκνα, ἐστὲ εὐλογημένα. Ἀνέγνωσα, λέγει ἡ κ. Βακαρέσκου, ἐπιστολὴν τοῦ

πρίγκιψ πρὸς τινα ἐν Παρισίοις φίλων του, ἐν ἥλεγει διτεῖς ἀσθενεῖς καὶ διτεῖς ὁ ἀποθάνη ἀν δὲν δυνηθῇ νὰ συζευχῇ τὴν κόρην μου».

Οἱ Καιροὶ τοῦ Λεονδρίου λέγουσι: «Δὲν ἐννοοῦμεν διατεῖς οἱ πολιτικοὶ κύριοι τῆς Ρουμανίας δεκτοῦνται τόσον ἔχθροι εἰς τὴν εύτυχιαν τοῦ διαδόχου. «Οσῳ δὲν ἀνθρώπως εἶνε εὔτυχεστερος ἐν τῷ οἰκογενειακῷ βίῳ του τόσῳ μᾶλλον ἐγκύπτει εἰς τὰ τοῦ δημοσίου βίου».

Ἐσχάτως δμωις, κατὰ τὸν Ταχυδρόμον τοῦ Βερολίνου, εἰδότες κομισθεῖσαι ἐκ Σίγμα Ρίγκεν ἀναγγέλλουσιν διτεῖς διό πρίγκιψ Φερδινάνδος παρητήθη δριστικῶς τὴν ίδεαν νὰ νυμφευθῇ τὴν δεσποινὶδα Βακαρέσκου καὶ διτεῖς ἐπισπεύδεται ἡ γάμος τοῦ διαδόχου Φερδινάνδου μετὰ πριγκιπίσσης τινὸς Αὐστριακῆς. Τὸ τοιοῦτο δὲν βεβαιοῦται ἐπισήμως ὁ ἔρωτας τοῦ Φερδινάνδου πρὸς τὴν δεσποινὶδα Βακαρέσκου δὲν ἔχειται.

ἘΛΕΝΗ ΒΑΚΑΡΕΣΚΟΥ

«Ολόκληρος ὁ Εὐρωπαϊκὸς κόσμος ὁμιλεῖ περὶ τῆς Ἡλένης Βακαρέσκου, ήτις ἀπὸ καιροῦ ἀπασχολεῖ αὐλάς καὶ κυβερνήσεις διὰ τοῦ σφροδροτάτου ἐρωτικοῦ πάθους, ὅπερ ἐνέπνευσεν εἰς τὸν διαδόχον τοῦ ρουμανικοῦ θρόνου Φερδινάνδον. Νέα, ὡραῖα, εὐψυχής ἡ Ἐλένη Βακαρέσκου κατάγεται ἐξ εὐγενῶν ρουμούνων, ἀνατραφεῖσα ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ πατρός της ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Διμοδίτης, ὃπου ἐκ νηπιακῆς ἡλικίας ἡλθεν εἰς συγκοινωνίαν πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἐποτισθεῖ εἰς τὰ νάματα τῆς δημάδους ποιησεως. Η δεσποινὶς Βακαρέσκου εἶνε μουσῆληπτος ποιητρια, εἰς δὲ τόμος ποιημάτων αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡνᾶς ἄσματα» ἐστέφη ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας τῶν Παρισίων. Πρὸς τούτοις εἶνε γνωστή καὶ ὡς συνεργάτις τῆς Κάρμεν Σόλδα. «Ἐπὶ τέσσαρα ὀλόκληρα ἔτη μετὰ κόπων καὶ μόχθων ἡ νεαρά ποιητρια συνελεῖται ἐκ τοῦ στόματος τῶν χωρικῶν, τῶν διαβιούντων ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ πατρός της, τὰ ποιητικάτα τῶν δημαδῶν ἀπένταντις θεωροῦνται ιστούμα τῶν τοιούτων τῆς Ινδίας, τῆς Ἀραβίας καὶ τοῦ Βορρᾶ. Η δημοσιεύσις τῶν ἀσμάτων τούτων συνεκίνησε τοὺς φιλολογικούς κύκλους τοῦ Βουκουρεστίου. Η βασιλίσσα μετέφρασεν αὐτὰ γερμανιστί, ὃ δὲ μουσικός Αὔγουστος Βούγκερ ἐμέλοποιησε πλείστα ἐκ τούτων.

Η μήτηρ αὐτῆς εἶνε, λέγει, βεβαια περὶ τοῦ γάμου της θυγατρός της μετὰ τοῦ διαδόχου· οἱ δὲ Καιροὶ ἐν ἔχθρῳ αὐτῶν μακρῷ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐπιλέγουσι: «Οἱ Ρουμανοὶ ἔπρεπε νὰ ἐνανδρύωνται διτεῖς ἐπὶ τοῦ θρόνου των ἀνέρχεται βασιλίσσα Βουμάνα κατὰ διαδοχῆν. Παρατηροῦμεν δημαρχούς φαινούμενον ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τοῦ Ρουμουνικοῦ κράτους. Εν τῇ δημοκρατίᾳ Ρουμανίας ἡ τεχνιτὴ ἀριστοκρατία κατάρθωσε νὰ ἰσχυρωνταις τὰς τύχας τῆς χώρας ἀντιθέτως τῶν ισχυρῶν δημοκρατικῶν βεναράτων. «Οθεν οἰκτείρομεν τὴν ἐστωτερικὴν κατάστασιν τοῦ νεαροῦ παραδουναβίου βασιλείου».

Ἐκατονταετηροὶς Μόζαρτ. — Εκατὸν δὲν ἔτη παρητήθην ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγαλοφυΐου μουσουργοῦ Μόζαρτ, ἀποθανόντος τῷ 1791. «Ηδη ἡ γενεθλίος αὐτοῦ πόλις, τὸ Σαλτούργον, διωργάνωσεν ἑορτάς ὅπως ἐπισήμως ἑορτάς, καὶ τῶν ἑορτῶν τὴν ἐπίτιμον προεδρείαν ἀνέλαβεν ἡ ἀρχιδούκισσα Στεφανία, ἡ κήρα τοῦ αὐτοκτονήσαντος ἀτυχοῦς ἀρχιδούκου Ροδόλφου. Τῶν ἑορτῶν τούτων συμμετέσχεν οὐχὶ μόνον ἡ ἐναμδρυνομένη ἐπὶ τῇ γεννήσει τοιούτου τέκνου πατέρες του, ἀλλ' ὁ κόσμος ὅλος, ὁ συγκινηθεὶς ὑπὸ τῆς γλυκυτάτης καὶ περιπαθεστάτης μουσικῆς τοῦ ἱεροῦ τούτου συνθέ-

τοῦ. «Αν καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ Μόζαρτ, μουσικὴ μελωδική, πολὺ ἀπέχει τῆς μουσικῆς τῆς σχολῆς τοῦ Βάγνερ, τῆς μουσικῆς ταύτης τοῦ συρμοῦ, ἐν ἥπερισχει ἡ ἀρμονία, ἐν τούτοις οἱ Άρτ Ζουάρ, οἱ Γάλιοι τοῦ Φίγαρο, αἱ συμφωνίαι τοῦ Μόζαρτ (καὶ ἰδίως ἡ δέ). συμφωνία en sol mineur) οὔτε ἐπαυσάν, οὔτε θὰ πάντας ποτὲ να κινεῖ μέχρι δικράνων τοὺς ἀκροατάς των· οἱ Μόζαρτ εἶναι μουσουργοὶς τῶν αἰώνων καὶ ὅλη μάρτινος τοῦ έποχῆς του.

Οἱ Μόζαρτ ἐγεννήθη ἐν Σαλτζενόργυρῳ τῷ 1756 ἐν τῷ τρίτῳ πατέρωματι τῆς εἰκονιζομένης ἐν τῇ 24ῃ σελίδῃ τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» οἰκίας, ἐν σκοτεινῷ διωματιών περιπατείνων μελωδίαν. Πρὸ τῆς θύρας τοῦ Μόζαρτ συνέθεται τὸν Μαρκόπολον Αὐλόν, τὴν περιπαθεστάτην ἐκείνην μελωδίαν. Πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας ταύτης συντάται ἐπὶ οὐφλοῦ βάθρου οἱ προσομοιώτεροι τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1842.

«Ο δρειχάλκινος ἀνδρίας τοῦ Μόζαρτ, ἔργον καλλιτέχνου ἐκ Μονάχου, ιδρύθη ὅπερ ἐχρησίμευεν δμοῦ ὡς παγετείον, καὶ γραφεῖν.

Ἐν μέσῳ δάσους χλοεροῦ, ὑπὸ τὰ πυκνὰ φυλλώματα σκιερῶν δένδρων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν φυλακῶν μεριάδων πτηνῶν ὑψοῦσι μικρὰ διόροφης ἀλλὰ καλλιτεχνικῶντα τοῦ δυνατοῦ οἰκία, ἐν ἥ ο Μόζαρτ συνέθεται τὸν Μαρκόπολον Αὐλόν, τὴν περιπαθεστάτην ἐκείνην μελωδίαν. Πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας τοῦ Μόζαρτ συντάται ἐπὶ οὐφλοῦ βάθρου οἱ προσομοιώτεροι τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1842.

«Ηδη ἡ οἰκία ἐν ἥ ο Μόζαρτ ἐγεννήθη μετεδηλήθη εἰς μουσεῖον ἐν ὧ συνεκεντρώθησαν πάντα τὰ ἀντικείμενα τὰ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸν μέγαν μουσουργόν. Αἱ ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκόνες παριστῶσι τοὺς γονεῖς τοῦ Μόζαρτ καὶ αὐτὸν τὸν πρόσωπον τοῦ Μόζαρτ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1842.

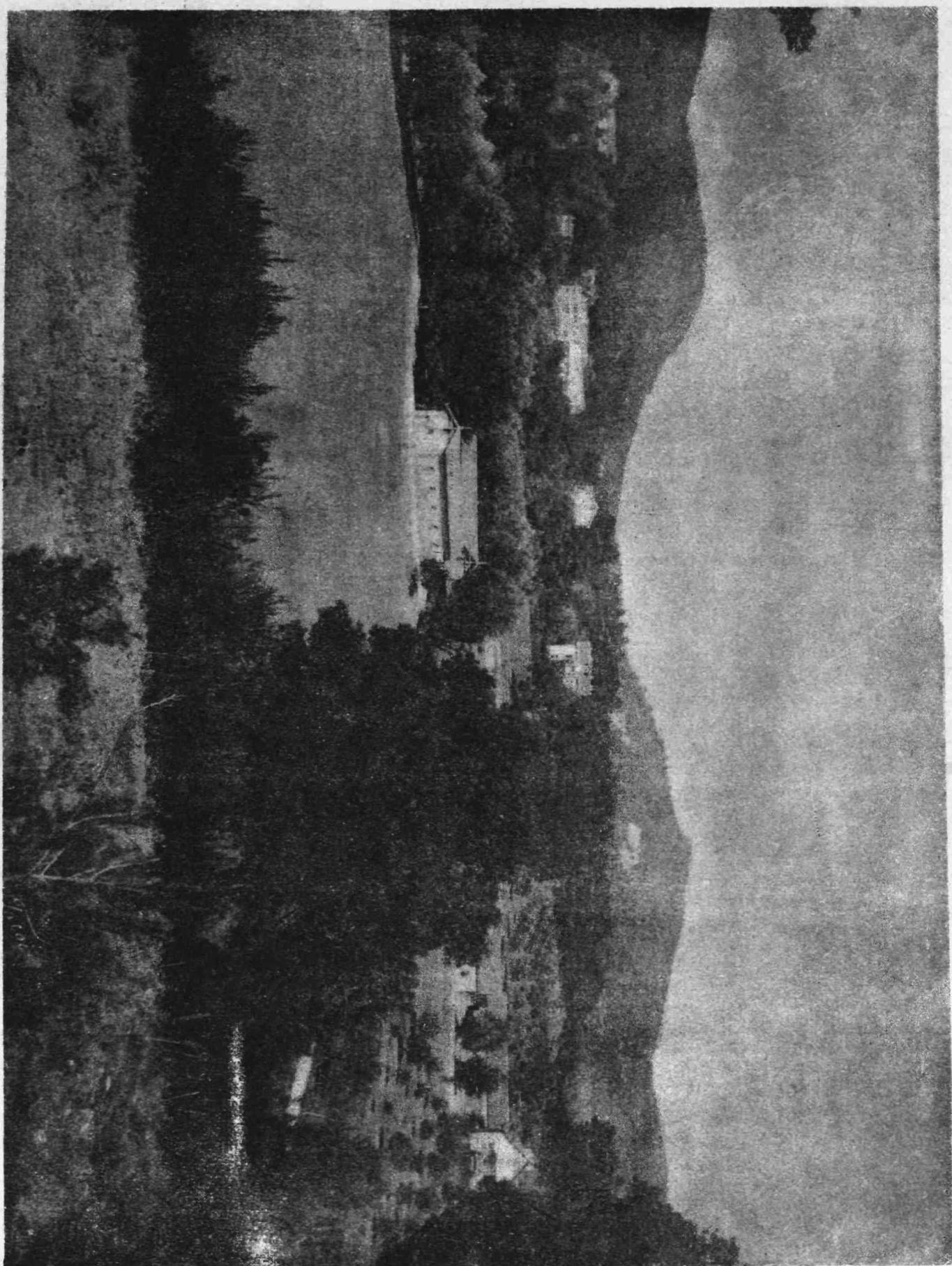
«Ηδη ἡ οἰκία ἐν ἥ ο Μόζαρτ ἐγεννήθη μετεδηλήθη εἰς μουσεῖον ἐν ὧ συνεκεντρώθησαν πάντα τὰ ἀντικείμενα τὰ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸν μέγαν μουσουργόν. Αἱ ὄρειχαίνοις ἀνδρίας τοῦ Μόζαρτ, τολμητέοντα τὸν Μονάχου, ιδρύθη ὅπερ ἐχρησίμευεν δμοῦ ὡς παγετείον μελωδίαν. Πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας τοῦ Μόζαρτ συντάται τὸν Εὐρωπαϊκῶν Θρησκευμάτων Θεού τοῦ Κανονισμὸς οὗτος, ὁ τόσον ἐμβριθής, τιθέμενος εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τὴν νοήμονα διεύθυντος τοῦ Χ. Νάζου θέλει παραγάγει ἀρίστους καρπούς καὶ θέλει οὐφλούσει τὸ παρ' ἡμῖν μουσικάς μεταδούλας συμφύνως πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐλλήνων φύειον. Ο Κανονισμὸς οὗτος, ὁ τόσον ἐμβριθής, τιθέμενος εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τὴν νοήμονα διεύθυντος τοῦ Χ. Νάζου θέλει παραγάγει ἀρίστους καρπούς καὶ δραματικὸν αἴσθημα.

Συνέχεια δημοσιευμάτων εἰς τὸ προσεχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

E.G. Trieste. «Αναμένομεν ἐνεργείας σας, ἐν καιρῷ δημοσιευθήσητε ἡ μουσική. — A.M. Odessa 'Αποδεῖξεις π. ἔτους ἐστάλησαν δως καὶ τὸ φύλλον εἰς τοὺς νέους 17 συνδρομητάς, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — Π. Σ. 'Αλεξανδρείαν' ἐλκυθρήσαν, ἀναμένομεν ἐνεργείας σας. — A.P. Παξούς. Νέοι συνδρομηταὶ ἐνεργάρησαν, συνδρομοῖ ἐλκυθρήσαν, εὐχαριστοῦμεν ἐλλείπων ἀριθμός ἀπεστάλη. — A. L. E. E. 'Άλεξανδρείαν. ἀπητήσαμεν φύλλα καὶ ἀγγελίαι ἀπεστάλησαν. — A. M. 'Ομοιώς' νέοι συνδρομηταὶ ἐνεργάρησαν. — I. T. Κυδωνίας. 'Ομοιώς' φύλλα νέου ἔτους ἐστάλησαν δι. ἐνεργήσατε. — I. P. 'Αργαλαστήν. 'Εξάμηνος συνδρομῆς ἐλκυθρή. — O. Φ. 'Ενταῦθα. 'Ελλείποντα φύλλα ἀπεστάλησαν. — O. A. Θάσον. 'Ελλείποντα φύλλα ἀπεστάλησαν. —

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΙ

ΔΕΚΕΛΕΙΑ : — Η ΕΞΟΧΙΚΗ ΕΠΑΥΛΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ